DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

XXXVIII. Nr. 55 | Redakcija: GLenmore 5-7281 | PENKTADIENIS (FRIDAY) LIEPOS (JULY) 31 D., 1953 M. | Administraciją: GLenmore 5-7068 | 10 CENTŲ

Kaip vyksta paliaubos Korejoje. Konferencija numatoma tik spalių 26

Korėja. — Paliaubų komisija posėdžiauja. Kariuomenės iš pozicijų traukiasi atgal per 2 kl. Komunistai jau spėjo apkaltinti sąjungininkus paliaubų laužymu. Esą trys lėktuvai įskridę į neutralią zoną ir paleidę šūvių; buvę sužeistų. Sąjungininkai pareikalavo tikslesnių davinių ir įrodomosios medžiagos. Komunistai jos nepateikė. Laikoma, kad pirmasis incidentas likviduotas.

Belaisviais keistis pradės tik ateinančią savaitę, trečiadienį. Komunistai delsia. Komunistai grąžinsią po 400, sąjungininkai po 2,760 belaisvių kasdien. Sąjungininkai nelaisvėje turi 74,000, komunistai 12,763; tarp jų, 3,313 amerikiečių. O kur kiti — komunistai ginąsi jų neturį.

Neutralųjų komisija netrukus pradės veikti. Jos priežiūroje bus aerodromai ir uostai— visa priežiūra, kad nebūtų rengiamasi naujam karui.

Politinė konferencija prasidės tik spalių 26.

KAIP KAS REAGUOJA PO PALIAUBŲ?

Komunistų sostinėje buvo šūviais saliutuotas laimėjimas prieš "intervencionalistus."

Pietų Korejos sostinėje prez. Rhee tyliai laukia atvykstant valst. sekretoriaus Dulles. Jo kariuomenė tebėra paklusus bendrai JT karinei vadovybei.

Maskvoje Malenkovas paskelbė, kad Korejos paliaubos esančios didelis laimėjimas. Maskvos radijo kalbėtojas aiškino, kad šiaurės Korėja išsivadavusi iš agresorių jungo ir sudavusi smūgį Amerikos agresijai Azijoje.

Prez. Eisenhoweris kreipėsi į amerikiečių turtą, kad ji savanoriškai pagelbėtų Korejai atsistatyti.

MAJ. GEN. SVEN GRAFSTROM, švedų atstovas neitralių komisijoje Korėjoje. Komisija perima savo žinion 7,800 korejiečių ir 14,500 kiniečių, kurie atsisako grįžti pas raudonuosius.

Atstovų Rūmai rezoliuciją priėmė

Komisijai pirmininkaus atst. Kerstenas

Washingtonas. — Amerikinė spauda pranešė, kad Atstovų rūmai liepos 28 vakarą priėmė rezoliuciją, kuria sudaroma komisija ištirti Lietuvos, Latvijos, Estijos pagrobimui, įvykdytam Sovietų Sąjungos. Rezoliucija numato, kad komisija ištirtų ne tik Baltijos valstybių pagrobimą, bet ir "kitas aplinkybes, kurios vedė į tų kraštų įjungimą į Sovietų Sąjungą."

Kitos spaudos žiniom, septynių asmenų komisijos pirmininku būsiąs paskirtas atstovas Kerstenas, rezoliucijos iniciatorius. Jis nurodęs spaudos atstovams tokį komisijos kelią. Tuojau bus pradėti sudarinėti dokumentai įvairiose JAV vietose. Pirmiausia bus apklausinėjami Chicagoje ar New Yorko liudininkai, kurie sovietinę tironiją kentėjo, paskui iš jos ištrūko. Būsią imtasi viso atsargumo, kad nenukentėtų liudininkų giminės ir artimieji, palikę anapus geležinės uždangos.

Kerstenas jau dabar padalinęs kai kurių dokumentų fotokopijas.

F. BATISTA, Kubos prezidentas, apžiūri ginklus, kuriuos naudoja sukilėliai, norėję jį nuversti. Krašte paskelbtas karo stovis ir mirties bausmės įstatymas.

Naujų DP Amerika įsileis 209,000

Washingtonas. — Atstovų rūmai liepos 28 priėmė vyriausybės pasiūlytą įstatymą įsileisti šalia kvotos papildomai tremtinių bei politinių pabėgėlių 217,000 per trejus metus. Rūmai vyriausybės siūlymą sumažino 33,000. Senatas liepos 29 įstatymą taip pat patvirtino, tik skaičių įsileistinų pabėgėlių sumažino iki 209.000.

● **Sovietai** su Graikais pasirašė prekybos sutartį.

● **Vaikų paralyžius** Albany, N. Y., šiemet labai pagavėjo. Masinio skiepijimo čia dar nesiimama.

● **Sen. Tafto** sveikata vakar kiek pagerėjusi. Kuo serga — neskelbiama.

450,000 MAISTO PAKETŲ

Berlynas. — Rytų berlyniečiai jau gavo 450,000 maisto paketų iš vakarų. Grotewohl, kom. Vokietijos min. pirmininkas, išvadino amerikiečių pagalbą "provokacija" ir "vokiečių tautos suvedžiojimu."

● **Amerikos nuostoliai** Korėjos kare per trejus metus 140,546. Tai bendras žuvusių, sužeistų ir dingusių skaičius.

● **Egipto ir Anglijos** tarpininkai mėgina rasti sprendimą dėl Sueso srities. Davinių tuo tarpu neskelbia.

Vienybės nepirks už komunistų įsileidimą

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Dulles spaudai pareiškė apie tolimesnius nusistatymus Korejos klausimu:

1. Jis tikį, kad galima bus Korejos vienybė taikiom priemonėm. Tačiau jokiu būdu jis nepirks Korejos vienybės už kom. Kinijos įsileidimą į Jungtines Tautas; vartotas ir veto.

2. Dulles vyksta savaitei į Korėją tartis su prez. Rhee dėl tarpusavio pagalbos sutarties ir Korejos atstatymo. Su juo vyks ir keturi senatoriai— du respublikonai ir du demokratai.

3. Patvirtino, kad Amerika sutiko prisidėti prie pietų Korejos pasitraukimo iš politinės konferencijos, jei ji per 90 dienų neduos vaisių.

Dulles pareiškimas gilų įspūdį padarė Londone, kuris nori kom. Kinijos Jungtinėse Tautose. Čia pareikšta, kad Churchillis negalėsiąs eiti bendru keliu su Amerika Kinijos klausimu (o tai buvo sutarta Washingtone trijų konferencijoje.)

Kas dalyvaus Korejos konferencijoje?

Londonas. — Pirmiausia dalyvaus suinteresuotosios pietų ir šiaurės Korejos. Jungtinių Tautų atstovus formaliai skirs pati organizacija. Bet jie bus jau iš anksto sutarti. Anglijos už. r. min. pareigas einąs Salisbury lordas išreiškė Anglijos norus. Jie tokie — turėtų dalyvauti Sovietų Sąjunga ir kom. Kinija, nes abidvi susisiekia su Korėja. Toliau iš Jungtinių Tautų turėtų dalyvauti Amerika, Anglija, Australija, Indija. Taigi Anglijos siūlymas labai jau proanglišKas. Iš Dulles pareiškimo atrodo, kad su Sovietų Sąjungos dalyvavimu Amerika sutiks.

● **Luneburge,** Vokietijoje, teisiama jauna vokietė už šnipinėjimą sovietam, kurie jai mokėjo už žinias... nyloniėm kelnaitėm.

● **Londone** jau ir oficialių įstaigų kalbama, kad Churchillis savo politinį darbą baigia ir jį perduos greičiausia Edenui, kuris jau grįžęs.

GERIAU MIRTI NEI ATIDUOTI ITALIJĄ KOMUNISTAM

Roma. — Italijos vyr. pirmininkas de Gasperi liepos 28 parlamente negavo pasikėjimo ir atsistatydino. Už buvo 263, prieš 282. Prieš pasisakė komunistai, socialistai ir monarchistai. De Gasperi išdavė jo buvę sąjungininkai Saragato socialistai, respublikonai ir liberalai. Jie nuo balsavimo susilaikė ar visai į posėdį neatėjo.

PAREIŠKĖ DE GASPERI

Dabar yra dvi galimybės: arba vyriausybę sudarys kitas de Gasperi partijos asmuo — tokių jau minimi keturi kandidatai; arba parlamentas bus paleistas. De Gasperi pareiškė, kad jis greičiau pasirinks politinę ir fizinę mirtį, nei leis valdžią paimti komunistam ir jų talkininkam socialistam, diriguojamiem Maskvos ir Prahos. Ką pasirinks socialistai — ar kitą min. pirmininką, ar naujus rinkimus, neaišku. Tačiau yra manančių, jog ir socialistai ir komunistai nori naujų rinkimų. Saragato socialistai anuose rinkimuose skaudžiai pralaimėjo, tad jiem nėra ko dabar nustoti; komunistai, daug laimėję, nori dar daugiau gauti ir gal net pasinaudoti tuo rinkimų įstatymu, kurį buvo pravedęs de Gasperi: gavęs 51% balsų, gauna 65% atstovų.

De Gasperi valdžioj išbuvo septyneris metus, septynis mėnesius ir aštuonias dienas.

Kodėl rusų kareivis nenori grįžti?

Berlynas. — Į britų zoną Berlyne atbėgo rusų kareivis L. Ašeknin. Jis pasisakė, kad ėjęs sargybą prie paminklo sovietų kariam. Jam buvę įsakyta nakčia neprileisti jokio vokiečio prie paminklo. O jis nekliudęs vienai porai prieiti. Karininkas jam pasakęs, kad už tai jis galįs būti sušaudytas. Tada jis ir movęs. Kai jam britai pasiūlė grįžti, jis atsakė: "Aš negrįšiu. Jei jie manęs ir nesušaudytų, tai aš turėčiau pasakoti sovietų kareiviam, kad aš čia buvau kankinamas." Pabėgėlis pasakojo, kad sovietų karejvis gauna mėnesinio atlyginimo 30 markių, vadinas, apie vieną dol.

Vokietija rengiasi rinkimam

Koelnas. — Čia posėdžiavęs Vokietijos parlamentas patvirtino apie 952 mil. dol. atsiteisimo keliem šimtam tūkstančių asmenų, daugiausia žydų, kurie buvo nacių nuskriausti. Po šio posėdžio parlamentas išsiskirstė naujiem rinkimam ir jų propagandai.

Rinkimai įvyks rugpėjo 7. Pagal pakeistą įstatymą sąrašas, nesurinkęs 5% visų balsų, negaus nė vieno atstovo. Taip norima apsisaugoti nuo mažų grupių. Pernai tam parlamente komunistai turėjo 5% balsų. Dabar gali negauti tiek ir nepravesti dėl to nė vieno atstovo.

MAJ. GEN. BLACKSHEAR M. BRYAN (kairėje), karo paliaubų komisijos vadovas, pasikeitęs įgaliojimais su šiaurės korejiečių l.t. Gen. Lee Sang Cho. Tai pirmas tos komisijos posėdis. Komisijai pavesta žiūrėti, kad abi pusės savo kariuomenę atitrauktų nuo kovos linijos ir vykdytų susitarimą nebriaudyti.

AR UŽTVANKOS ATLAIKYS?

Maskva veržiasi į Vidužemio jūrą

Visų akys nukreiptos į Korejos paliaubas, į sotinamą Berlyną. O tuo tarpu atokiai nuo akių sovietinis žaltys graužia užtvankas prie Vidužemio jūros.

★

Amerikos iniciatyva ir pinigais buvo pastatytos prieš bolševizmą dvi kietos tvirtovėlės prie jūrų — Turkija ir Graikija. Amerikos pinigais buvo statoma ir Jugoslavija ir mėginama įtraukti į Europos gynybos juostą. Kai tai nepasisekė, Amerika sugalvojo pririšti Jugoslaviją bent prie Turkijos ir Graikijos, sudarant tarp tų trijų valstybių Balkanų paktą. Jos visos trys tam paktui pritarė, bijodamos sovietinės grėsmės. Šitokiu būdu buvo baigiamas tvirtinti rytinis sparnas Europai saugoti.

To darbo sukliudyti išsiskubino sovietiniai balandžiai. Jie nuramino Turkiją: esą Sovietai atsisako nuo pretenzijų į Dardanelius ir rytinę Anatoliją; Jugoslavam ir Graikam pasiūlė sustiprinti diplomatinius santykius. Birželio pabaigoje visi trys Turkijos, Graikijos ir Jugoslavijos ministeriai pareiškė, kad niekas nenukreips jų nuo apsaugos tikslo ir priemonių. Tai narsu.

Tačiau spauda praneša, kad sovietiniai gestai neliko be vaisių. Nėra paslaptis, kad tik bendras pavojus tuos tris kaimynus varė į Balkanų paktą. Bet tarpusavio sentimentų jie vienas kitam neturi. Turkija ir Graikija ima nelabai pasitikėti trečiuoju partneriu, ar jis nepadarys vėl šuolį ir negrįš prie motinos Maskvos. Jau dabar Titas aiškus Churchillio politikos šalininkas Maskvos atžvilgiu, o Graikija su Turkija ištikimos amerikinei linijai. Turkija neatmeta minties, kad ir Graikija gali priimti Maskvos tiesiamą ranką, kad galėtų sau pasilengvinti naštą, kurią jai skiria saugumo reikalai. Taigi pavojus trijų valstybių ryšiam atsileisti.

Šių dienų politikos dėsnis — **žiūrėti, kas dabar naudingiau— neduoda pasitikėjimo geriausiu sąjungininku ir daug sykių antspauduotom sutartim.**

★

Antra užtvanka — Italija, kurios vyriausybę tvirtai laikosi amerikinės politikos. Tačiau birželio 7 rinkimuose de Gasperi vyriausybė pralaimėjo. Nors parlamente kr. dem. grupė yra didžiausia, bet ją išdavė sąjungininkai Saragato socialistai (19 balsų), reikalaudami įtraukti Nenni socialistus-prokomunistus. Bet pastarieji reikalauja atsisakyti nuo amerikinės politikos ir svirti į Maskvą. Galėtų de Gasperi pasiremti monarchistais (40 balsų), bet jo paties partijoje stipri tam opozicija ir grėstų vidaus skilimas. Prezidentas net 37 partijų vadus šaukėsi vyriausybei sudaryti ir išsilaikyti. Ji sudaryta iš vienų kr. dem. Bet išsilaikyti jai vis sunkėjo. Vėl daugiausia dėl užsienių politikos, kurioj žarija virto Triestas. De Gasperi pasisakė aiškiai už Triesto grąžinimą Italijai, bet Tito tesiūlo kondominiumą. O kai Amerika pakvietė Titą atsilankyti, jautrūs italai čia įžiūrėjo Titui, taigi ir jo politikai palankumą, kitaip — ėjimą prieš italų interesą. Sveikas protas to nesakytų. Bet politikoje dažnai padildinti jausmai kelia ranką ir verčia vyriausybes. Šiuo tarpu prisidėjo dar viltys griauti vyriausybę ir siekti kitų rinkimų, ir de Gasperi griuvo.

Jo griuvimu gali būti pragraužta ir užtvanka.

Netiesiogiai tai būtų Amerikos politikos Jugoslavijos atžvilgiu vaisius. Bet Amerika tokia jau yra — ji nori talkininkų iš buvusių priešų; ji rodo pasitikėjimo "konvertitais" — tiek Titu, tiek eilę egzilėje atsidūrusių buv. komunistų, buvusių "liaudies vyriausybių" narių. Nenuostabu, jei tenka nesykį ir skaudžiai apsigauti.

Londonas. — Opozicijos parlamente spaudžiamas, einąs min. pirm. pareigas Butler ir einąs už. reikalų min. p. Salisbury lordas pareiškė tokį Anglijos nusistatymą dėl kom. Kinijos: 1. Kinijos priėmimas į JT gali būti svarstomas Korejos taikos konferencijoje; 2. Anglija bus prieš strateginių medžiagų pristatymą kom. Kinijai; 3. Bus už prekybą nestrateginėm medžiagom. Ta pačia proga paaiškėjo kad didelė anglų delegacija derasi dabar su kiniečiais dėl prekybos išplėtimo.

● **Japonai** nutarė sudaryti prekybos sutartį su Kinija.

BALTIJOS GIBRALTARAS

Kaip bolševikai stiprinasi Baltijos pamariuose

"Ost-West-Kurier" Nr. 23, **1953, rašo, kad bolševikai, nepaisydami** savo šnekų apie taiką, stengiasi tvirtu fortifikacijų žiedu apjungti visą Baltijos pajūrį nuo Porkalos Suomijoje ligi Rytų Vokietijos uostų. Estų Dagoe ir Oesalio salose įtaisytos moderniausios žemyno, aviacijos ir karo laivyno bazės. Rygos įlankoje nuolat stovi dešimt sovietų naikintuvų, keli povandeniniai laivai ir du nauji kreiseriai. Tarp Ventspilės, Liepojos ir Klaipėdos įtaisyta visa eilė raketiniams sviediniams laikyti bazių. Jos sujungtos su tokiomis pat bazėmis Ruegene, Peenemuendėje ir šiaurinėje Pomeranijoje. Visuose įtvirtinimuose išimtinai stovi tik rusų personalas. Laikraštis tvirtina, kad Klaipėdos uosto pakrantė yra specialiai atitverta. Miestas paverstas raud. laivyno baze, ypač povandeninių laivų. Aerodromas žymiai praplėstas.

Į vakarus nuo Šilutės, prie Priekulės, Smiltynėje, Kuršių Neringoje ir į pietus nuo Nemeržatos įtaisytos V sviediniams laidyti bazės.

Krantas, Palmininkai ir kai kurios kitos Sembų krašto vietovės paverstos kariuomenės stovyklomis. Aistmarėse įtaisytos radaro stotys ir signaliniai požeminiai įtvirtinimai. Piliava paversta operatyvine baze torpediniams laivams, mininkams ir naikintojams. Karaliaučiui šiame įsitvirtinimų žiede skirta tiekimo bazės funkcija. Lenkų teritorijoje svarbios funkcijos skirtos Danciui-Gdynei - Zopotui. Lenkų karo laivyno šefas yra sovietų admirolas Čerekovas, kuris lenkų laivyną "iš pagrindų" reorganizavęs, galiausiai visiškai įjungė į sovietinį. Vokiečių spauda pažymi, kad sovietai yra pasiryžę "Baltijos Gibraltarą padaryti nenugalimą."

Jau anksčiau "O.W.K." Nr. 8/53 rašė, kad visas Baltijos pajūris nuo Luebecko įlankos iki Kuršių Marių pilnas įtvirtinimų, radaro ir radijo stočių, pabūklams postovių ir požeminių šaudmenų bunkerių, paslaptingų povandeninių laivų bazių ir gera paslėptų aerodromų, primenančių vokiečių Atlanto pylimą. Šiandien pro šitą "geležinės uždangos" dalį beveik neįmanoma prasimušti arba pabėgti jūra į Vakarus.

Bolševikai nuo 1945 m. visą laiką stengiasi savo laivyną Baltijos jūroje kiek galėdami stiprinti, o ją pačią paversti "sava jūra."

Prie jų galybės Baltijoje sustiprinimo yra prisidėję ir patys santarvininkai.

Kaip karo grobis jiems atiteko vokiečių 10.000 šarvuotas kreiseris "Seydlitz", 6.000 t kreiseris "Nuernberg" ir visa **eilė pov. laivų, kurie jau dabar** paleisti į apyvartą. 1940 m., sudarę su naciais nepuolimo paktą, bolševikai iš jų už pristatytus grūdus gavo 10.000 šarvuotį "Luetzow". Raudona vėliava plevėsuoja ir ant 28,000 t dydžio vokiečių kovos laivo "Gneisenau", kuris karo pabaigoje buvęs paskandintas prie Gdynės. Iš tikro vėliau jis buvo nuvilktas į Leningradą, ten pataisytas ir paverstas galingu karo laivu. Pats galingiausias šių karo laivyno vienetų yra 42.000 t dydžio kautynių kreiseris ,ginkluotas stipriais artilerijos pabūklais, 4 raketoms svaidyti įtaisais ir specialia radaro aparatūra. Jis buvo baigtas 1949 m. Leningrade ir dabar dažnai prisilaiko sovietų laivyno bazėje Ust-Luga prie Suomių įlankos. Tačiau vėliavinis laivas yra 35.000 t "Raudonasis Spalis", statytas dar carų laikais. Iš 4 Kirovo klasės kreiserių vienas paprastai stovi Piliavoje, bolševikų vadinamos Baltijsku, kitas —Leningrado uoste, trečiasis plaukioja tarp Rytprūsių ir Estijos, ketvirtasis saugo Suomių įlankos vandenis. Pereitų metų rugpiūčio mėn. jame buvo

įtaisyta atominių bandymų laboratorija.

Piliavoje stovi taip pat vienas iš aštuonių naikintojų ir nuolatos esti po 20-25 torpedlaivius. Mažesnio tipo naikintojai yra paskirstyti po Suomių įlanką, Baltijos salas, Liepoją ir Piliavą. Ypač gausios sovietų torpedlaivių flotilijos. Tiktai vienų estų ir latvių laivynų bazėse jų yra daugiau kaip po 40.

Pereitų metų rudenį į estų Paernu ir Jarvos uostus, taip pat Zelenogorską buvo atgabenta daug **transportinių laivų**, pastatytų sunkiesiems pabūklams perkelti.

Minininkų iš viso Baltijoje esą per 230, taip pat arti 300 povandeninių laivų. Jų svarbios bazės yra Piliavoje ir Klaipėdoje.

Daugelis šių pov. laivų yra vokiškos konstrukcijos, aprūpinti pačiais naujaisiais antiradariniais ir kt. įtaisais, įgalinančiais išbūti po vandeniu net po kelias dienas. Kadangi bolševikai nežinojo cheminės formulės, kaip apsirūpinti deguonimi ir paleisti į darbą pačius naujausius Walterio tipo motorus, tai vokiečių komunistams buvo pavesta tą formulę išsnipinėti. Tačiau pirmieji bandymai išgauti ją iš vokiečių karo laivyno karininkų Kielyje baigėsi nesėkmingai. 1950 m. vokiečių komunistai Kossakas ir Bootas reikalingą formulę surado ir ją perdavė bolševikams. Ir po metų laiko pasirodė pirmieji Walterio tipo bolševikinio tipo pov. laivai. Dabar jie bolševikų statomi jau serijomis.

Vrž.

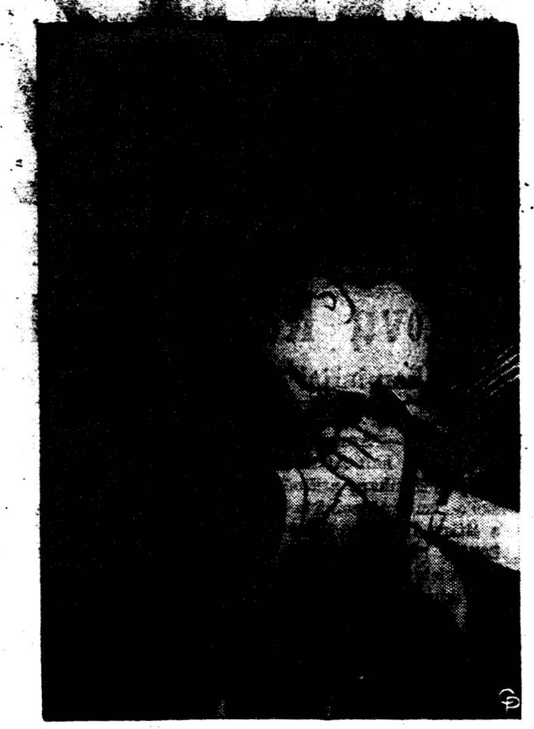

HERMAN MEINCKE, vokietis, guodžia savo žmoną Elfriedą. Jiedu Bonos vyriausybės uždaromi į kalėjimą už apgavystę ir išviliojimą $232.000. Meinecke pasiskelbė, kad jis išradęs būdą pagaminti iš anglies deimantus. Sudarė ir projektą fabrikui, kuris deimantų turėjęs pagaminti už 165 milijonus dolerių į metus. Kad jo išradlimas tikras įtikino, darydamas su anglimi bandymus, bet slaptai įdėdamas tikrus deimantus. Tuo būdu ir išgavo iš vyriausybės pinigus savo įmonei kurti. O tas nuvedė į kalėjimą.

GRUZINAS BERIJA BUVO TIK VIENAS JŲ EILĖJE

Suimtas sovietų saugumo šefas Berija nebuvo pirmasis tose pareigose. Pirmasis buvo Dzeržinskis, antrasis — Menszinskis, toliau — Jagoda, Ježovas, Berija, dabar — Kruglovas. — Tai sovietų saugumo šulai.

★

Pirmasis sovietų slaptosios policijos šefas buvo lenkų aristokratas, bajoras **Feliksas Dzeržinskis**, kilęs nuo Ašmenos, mokęsis Vilniuje, kur organizavo socialdemokratų partiją, pradžioje drauge su lietuviais, o paskui tik iš lenkų. Maišėsi jis ir Kaune, agituodamas Tilmanso fabriko darbininkus ir platindamas nelegalius atsišaukimus. Paskui atsidūrė Varšuvoje, iš ten Rusijoje ir Sibire. Iškilo bolševikų revoliucijai prasidėjus. Jis buvo pirmasis bolševikų kotas, suorganizavęs Čeką, tada taip vadinamą slaptą policiją, kuri paskui buvo pavadinta NKVD, dar paskiau — MVD ir MGB. Tos policijos jėga Dzeržinskis baudė ir naikino "liaudies priešus" ištisus 8 metus — 1918-26. Tvirtinama, kad ant jo sąžinės (jei jis tokią turėjo) buvo 50.000 lavonų. Buvo didelių manierių žmogus. Tad ir kankinimam bei žudymam sugalvojo manieringas priemones. 1926 prilipo liepto galą, kai komiteto posėdyje puolėsi kritikuoti savo partijos draugus. Į tris valandas po tos kritikos jis staiga mirė paslaptinga mirtimi.

★

Menszinskis atėjo į Dzeržinskio vietą. Taip pat lenkas. Jis daug skaitė. Knyga buvo jo rankose tarpe dviejų jo skiriamų mirties sprendimų. O be to aistringai skambino pianinu. Ir balsą turėjo švelnų. Lūpos tiesiog moteriškos. Tik akys buvo viena grėsmė. Galas buvo naturalūs: jį nužudė.

★

Po jo policijos šefas buvo Jagoda. Vieni tvirtina jį buvus taip pat lenką kiti žydą. Greičiausiai — Lenkijos žydą. Jis buvo visada energingas, mėgo prabangą ir gyveno kaip koks turkų paša. Aistringas... gėlių augintojas. Taigi nusiploves nuo kraujo rankas, ir augindavo gėles. 1937 jis buvo suimtas, teisme apkaltintas kaip "nepataisomas nusikaltėlis" ir sušaudytas. Ar už gėlių auginimą, ar "darbo vergų" idėjos išradimą?...

DIENOS VEIDAI

Pirmąsyk atėjus tikras rusas išmėginti saugumo... Ježovas. Jis puikiai vykdė Stalino valymo planus. Pažiūrėti — visai mažas, tikras neužauga, beveik asketas. Bet siautėjo kaip pasiutęs. Berija pastojo jam kelią. Berija įtikino Staliną, kad visuotinės skerdynės sugriaus valstybės visą administraciją. Ir Ježovas buvo uždarytas į... bepročių namus. Netrukus ten ir mirė, sako, nusižudęs.

★

Šeštasis iš eilės perėmė komandą Laurynas Berija. Vieni sako, kad jis gruzinas, kiti — kad Gruzijos žydas. Paveiksluose jis visados atrodo elegantiškai: gražiai apsivilkęs, švarus, su dailiais akiniais. Bet tik paveiksluose, specialiai darytuose. Iš arčiau — grubus sadisto veidas su klastingu, plėšriu žvilgsniu. Draskė, ką tik priėjo. Jo vardas —visiems buvo pabaisa. Baisūs lietuvių tautos trėmimai į Sibirą taip pat jam priklauso. Penkiolika metų jis taip siautėjo, kol savo "jubiliejaus metais" taip pat priėjo liepto galą. Dabar sėdis Lubiankoje, kur kitus sodino ir kur sau išsiugdė įpėdinį Kruglovą.

★

Sergiejus Kruglovas dabar turi 53 metus. Berija buvo pasitelkęs jį tardymams Lubiankoje. Paskui jis buvo koncentracijos lagerių valdytojo pavaduotojas. Taigi, išėjo "gerą ir specialų mokslą." Gavo ir pasižymėjimus savo "profesijoje" — gavo juos iš rusų, amerikiečių ir britų. Mat, vieniems vienaip, kitiems kitaip pasitarnavo.

1936 metais už "talentingą" darbo vergų pristatymą, kasant Dono-Volgos kanalą, gavo aukščiausią Sovietų Sąjungoje žymesnį — Lenino ordiną.

1945 metais Jaltos ir Potsdamo konferencijose Kruglovas saugojo Staliną ir jo svečius. Už tai buvo amerikiečių apdovanotas pasižymėjimo kryžiumi, o britai prie ordino pridėjo jam ir titulą "Sir." Buvo pristatytas ir Churchillio dukteriai, kuriai jis galantiškai bučiavo ranką. Toks yra tas Sir, Berijos vietininkas — naujas "muzikas" kraujo simfonijoje.

R.

Ką jauneji sako vyresniesiems?

SPAUDA

Darvaje "Studentų žodyje" liepos 2 K. Ostrauskas rašo **apie dvi kartas — išaugusią Lietuvoje ir augančią ne Lietuvoje.** Jis dėsto, kaip antrieji vertina pirmuosius.

Autoriui ir jo kartai rodos, kad vyresnieji ,išaugę partijose, ir savo tautinį visuomeninį veikimą reiškia tik per partijas: "Šiuo keliu jūs einate ne tik visuomeninėje politinėje veikloje, tačiau — kas yra dar blogiau, ir mums, jauniesiems, tiesiog nesuprantama, — taip pat ir kultūriniame gyvenime. Net ir čia partijos "smaigsto gaires" kultūros darbuotojui ir net kūrėjui. Tai labai ryšku kad ir mūsų šiųdieninėje grožinėje literatūroje ,o ypač pavienių veikalų 'kritiškuose' vertinimuose".

Antras pastebėjimas — vyresnieji sustingo savo idealuose ir savo metoduose; juos tebetaiko ir šiandien, nors gyvenimas pasikeitė. Jie baigia prarasti savikritikos jausmą ir tolsta nuo gyvenimo tikrovės pagrindo. O norėdami įpiršti tai jauniesiem, vyresnieji "pristabdėte kultūrinę pažangą."

Kai dėl jaunosios kartos siekimų, tai šiame nr. tepasisakoma: "Mes gi esame abejingi partijos bilietui bei jo galiai ir šiuo atveju tikime ne kurios nors partijos, bet žmogaus lietuvio sugebėjimais ir išmintim." Jie drąsiau pasineša į vakarų kultūrą, nesibaidydami gąsdinimo dėl savosios kultūros darkymo...

Tuos pasisakymus tenka tik stebėti ir iš jų mėginti suprasti jaunimą, nes aišku, kad jis kitaip galvoja ir turi kitaip galvoti nei vyresnieji. Pasisakymai tik padeda vieniem kitus suprasti. O tik supratus, galima sumegzti ryšius ir bendradarbiavimą tarp vienos ir kitos kartos žmonių.

O ką vyresnieji daro?

To paties laikraščio liepos 23 "Redaktoriaus žodyje" kreipiama dėmesio į faktą, jog seniau Amerikoje lietuviai visi būrėsi, telkėsi į vieną kupetą, apie bažnyčią, bankelį, savųjų krautuves, gydytojus, draudimo bendroves. Tačiau dabar "jau pastebimas priešingas reiškinys. Lietuviai bėga kur kas sau, bėga kaip ir visi amerikiečiai, į tolimesnius užmiesčius, pavieniai, tarsi visai nepaisydami visuomeninių reikalų."

Kodėl taip darosi? Vieni nusivylė bažnyčia, mokykla, kiti savo kaimynais, kiti dar jaučiasi pavargę; kiti atsiduria juodųjų kolonizacijos srovėje ir nešinasi su visais amerikiečiais; dar kiti nejaučia paramos iš lietuviškų įmonių.

Autorius, skatindamas laikytis bendrai, neišsibarstyti, ir ieškoti tokios raidos priežasčių, tesumini vieną priemonę kupetoje išlaikyti — kad lietuvių pinigais išaugintos kredito įstaigos lietuviam labiau ir pasitarnautų.

Autorius išleidžia iš akių, kad nėra prasta, jog lietuviai kuriasi geresniuose rajonuose. Dėl to dar galima ir neišsiblaškyti, jei bus noro "kupetoje" laikytis susirinkimuose ir bendrame darbe. Bet kai jau to noro pristinga ir ima kas nesijausti lietuviu, tada ir "kupetinis rajonas" apie bažnyčią greitai nebus lietuviškas.

Visai gi atskiras klausimas yra tariamas nusivylimas bažnyčia. Geriau pasidairęs, Dirvos redaktorius rastų kaip tik kitą tiesą: prie bažnyčios grįžta net ir tie, kurie prieš 30-40 metų laikė "kultūros požymiu" bažnyčion neužeiti.

● **"Neškite Dievo šviesą į fabrikus",** — kalbėjo Innsbrucko vyskupas Rusch tūkstančiui jaunų darbininkų, dalyvavusių Tirolio ir Vorälbergo katalikų kongrese.

● **Tarptautinis mokslininkų kongresas** liepos 24 atidarytas Hamburge, Vokietijoje. Jo šūkis: už mokslo laisvę, prieš mokslo pavergimą anapus geležinės uždangos. Iš lietuvių jame dalyvauja prof. A. Maceina.

Žinios be politikos

Išradingi

● Vokietijoje, Oldenburgo srity, ūkininko pirištas šuo matė aplink save besikuičiant vištas. Tada šuo už būdos prakasė duobukę ir priklojo šiaudų. Vištos įsitaisė ir pradėjo joje kiaušinius dėti. Šuo gardžiavosi jais pusrytėliams. Kai ūkininkas pamatė, gūžtą išdraskė. Šuo gūžtą įtaisė kitoj būdos pusėj ir vėl viliojo vištas.

● Viena Braunschveigo pilietė kiekvieną pirmadienį pirkdavo savaitinį traukinio bilietą už vieną markę, bet vis paduodavo 50 markių ir gaudavo 49 markes grąžos. Kai tatai kartojos jau dešimtą kartą, kasininkas padavė pilietei bilietą ir grąžos maišelį su 49 markėm po 2-5 pfenigius, paprašydamas, kad ji čia pat prie langelio patikrintų grąžą.

Imigrantai

● Ir varnėnas Amerikoje imigrantas, ne čiabuvis. Jų 60 pirmiausia buvo atgabenta 1890 ir paleista į New Yorko Central Park. Kitais metais buvo mažesnė jų "kvota" — tik 40. Bet jie taip greit priviso, kad farmeriai pradėjo pykti.

● Ir Laisvės statula "atimigravo" į New Yorko vandenis tik 1885.

Romanai su tabletem

Kriminaliniai romanai turi labai jaudinti ir įtempti. Bet bėda, kad ir po skaitymo dar nervai ne taip greitai nurimsta. Viena amerikiečių leidykla sugalvojo raminančias tabletes. Po ypatingai jaudinančio skyriaus, skaitytojas randa pastabą: "Jei nuo šios vietos norite eit gulti ir ramiai užmigti, tai paimkite vieną iš čia pridėtų tablečių." Pirkėjas jau išmoko pasižiūrėti iš anksto, kiek yra tablečių pridėta. Pagal tai jis gali susivokti, ar istorija bus labai baisi ir jaudinanti.

Dvejus metus rengėsi bėgti iš rojaus

Per Čekoslovakijos sieną liepos 25 prasiveržė į Vokietiją automobilis su 8 žmonėm. Vienas jų buvo amerikiečio veterano žmona, kuri savo vyro nematė nuo 1949.

Bėgimą organizavo čekų mechanikas Uhlik, kuriam 1951 komunistai nusavino dirbtuvę. Nuo tada jis ryžosi bėgti ir paruošė planą. Dvejus metus turėjo dirbti, kad jį įvykdytų. Jis slaptom organizavo plieno ir geležies plokštes ir naktimis perdirbinėjo automobilį, kad jis būtų šarvuotas. Tik pereitą savaitę baigęs, su patikimais draugais dar įtaisęs jame kulkosvydį, pridengęs automobilį iš viršaus šakomis ir lapais, pasileido link Pilzeno, 35 mylios nuo sienos. Pilzene niekas nesustabdė; automobilis atrodė labai panašus į karinį maskuotą automobilį. Kai privažiavo prie sienos, mechanikas paspaudė savo darbo "tanką", nulaužė barjerą, nudraskė vielas, sargybiniai net nesuspėjo nė iššauti.

LAISVĖS IR INDOKINIJOJE

Indokinija. — Cambodia karalystė, Prancūzijos sąjungininkė, sutiko pasilikti Prancūzijos Unijoje ,taip kaip Indija Commonwealthe, jei Prancūzija duos jai nepriklausomybę. Šia prasme derasi su Prancūzija ir kitos dvi valstybės — Laos ir Vietnam.

ANTHONY EDEN, britų užsienio reikalų ministeris, po sėkmingos operacijos Bostone, jau parskrido į Londoną.

Užsisakykite
Darbininką dar šiandien

GALIMA GAUTI ŠIŲ KNYGŲ
Darbininko administracijoje

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Nello Vian, Šv. Antanas Paduvietis, 145 p.		$1.00
G. da Fonesca, Marija kalba pasauliui, 264 p.		2.00
A. Maceina, Jobo drama, 286 p.		2.00
P. Juras, Pranašystės apie pasaulio pabaigą,	111 p.	1.00
Dr. J. Prunskis, Prie vilties kryžiaus, 139 p.		1.50
St. Yla, Vardan Dievo, Mažųjų maldos		1.25
O. S. Marden, Džiaukis gyvenimu, 72 p.		0.70
St. Šalkauskis, Skautai ir pasaulėžiūra, 28 p.		$1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

M. Biržiška, Lietuvių tautos keliu, II t., 255 p.	3.00
V. Biržiška, Vyskupo M. Valančiaus biografijos bruožai, 100 p.	1.00
Lietuvos archyvas. Bolševizmo metai, 436 p.	3.00
V. Augustinas, Lietuvos vaizdų albumas	3.00

BELETRISTIKA

V. Pietaris, Raštai, III t., 267 p.	3.00
Jieva Simonaitytė, Aukštųjų šimonių likimas, 437 p.	3.50
Fr. Mauriac, Gyvačių lizdas. 282 p.	2.60
A. Vaičiulaitis, Kur bakužė samanota. 286 p.	2.00
J. Grušas, Pabučiavimas, Novelės. 155 p.	1.50
Šatrijos Ragana, Senajame dvare, 176 p.	2.00
E. Williams, Medinis arklys, 192 p.	2.00

POEZIJA

J. Baltrušaitis, Poezija, 270 p.	1.00
F. Kirša, Šventieji akmenys, 112 p.	1.50
A. Mickevičius, Konradas Valenrodas, 96 p.	1.50
A. Tyruolis, Kelionė, 126 p.	1.25
400 metų pirmajai Nemuno poemai.	1.00

VAIKŲ LITERATŪRA

Vysk. M. Valančius, Vaikų knygelė, 155 p.	1.50
Vytė Nemunėlis, Po tėvynės dangum	2.00
V. Pietaris, Lapės pasaka, 96 p.	1.10
Lazdynų Pelėda, Motulė paviliojo, 32 p.	0.60
N. Butkienė, Velykų pasakos, 32 p.	1.00
S. Zobarskis, Doleris iš Pittsburgho. 57 p.	0.80
K. Binkis, Baltasis vilkas, 36 p.	1.00

MUZIKA

J. Kačinskas, Missa In Honorem Immaculati Cordis B.M.V.	1.50
Č. Sasnauskas, Lietuviška muzika	3.50
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai)	1.00

"DARBININKAS",
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Brooklyn, N. Y.	$5.50	Brooklyn, N. Y.	$5.50
Half year	$3.00	Pusei metų	$3.00
Foreign	$5.50	Užsienyje	$5.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nesunaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar aš savo brolio sargas?

Korejos kare amerikiečiai neteko 13.285 be žinios dingusių. Yra žinoma, kad kiekvienam didesniam kare dalis karių iš tikrųjų dingsta kaip į vandenį. Galimas daiktas, kad vieni lieka kur giliai po žemėmis užversti ar nuskendę ir nesurandami. Kiti vėliau atsišaukia. Tokių atvejų jau buvo po praėjusio pasaulinio karo. Tačiau jie yra reti. Apskritai dingusių be jokios žinios būna labai maža. Kariuomenės vadovybė gana tiksliai suskaito užmuštus, sužeistus ir į nelaisvę patekusius. Ypač rūpestingi tuo atžvilgiu yra amerikiečiai. Tai kur yra dingę 13,285 jų kariai?

Jų sąrašas buvo patiektas komunistams, nes kur kitur jie negalėjo dingti, kaip tik jų nelaisvėje. Bet kokia buvo staigmena ir nusivylimas, kaip pirmąją paliaubų dieną iš komunistų pusės buvo pranešta, kad jie tegali grąžinti 3.313. Kur dar 10.000? Toks skaičius be jokios žinios negalėjo pradingti. Vadinasi, jie dingo nelaisvėje: buvo surištomis rankomis sušaudyti į pakaušį, užmušti belaisvių stovyklose, numarinti badu, išginti kur į priverčiamus darbus ir tenai mirę.

Jau šį pavasarį, kai buvo keistasi sužeistaisiais, krito į akis, kad tų sužeistųjų iš sąjungininkų pusės buvo labai nedaug. Niekas netikėjo, kad tai tiesa. Niekas nebuvo leidžiamas ir patikrinti. Laukta paliaubų, kad ta tiesa paaiškėtų, ir ji paaiškėjo labai nemaloni: trūksta viso 10.000. Kaip jie dingo ir ar yra dar kas gyvas, niekas anoje pusėje patikrinti taip pat neleis. Paliaubų sutartis to nenumato. Ji nebūtų net buvusi iš komunistų pusės pasirašyta, jei būtų statoma sąlyga leisti bent Raudonajam Kryžiui anoje pusėje pasižvalgyti. Lieka tik priimti, ką paleidžia. O koks kitų likimas?

Anksčiau grįžusieji sužeistieji ir susirgusieji tą likimą yra jau nušvietę. "Darbininke" buvo spausdinamas ir vieno anglų korespondento, buvusio nelaisvėje, pranešimas. Iš jo pasakojimų jau aišku, kad komunistai niekada nelaikė ir nelaiko savo pareiga saugoti kito gyvybę. Visa jų žiauri elgsena su belaisviais, kaip ir bolševikų praėjusiame pasauliniame kare, kartoja kainišką pasiteisinimą: ar aš savo brolio sargas? Kito gyvybės jie nesaugo. Tai reikia gerai žinoti. Ir teisingai amerikiečių spauda rašo, kad JAV visuomenę laukia dar nemažos staigmenos, kol ji viską sužinos. Bet ar visiems tai atvers akis?

Po praėjusio pasaulinio karo dar ligi šiol negrįžo tūkstančiai vokiečių bei italų karių, patekusių bolševikams į nelaisvę. Jie taip pat "dingo be žinios". Jų gyvybė taip pat buvo nesaugoma. Kas grįžo, šiurpių dalykų pasakojo. O vis dėlto nei tie dideli dingusiųjų skaičiai nei šiurpios žinios nuo komunizmo neatgraso visų vokiečių nei italų. Neatgrasys jos nei visų amerikiečių. Komunizmas yra baisus savo aklu traukimu ir apjakimu. Reikės dar palaukti, kol jo kainiška buožė išvarys iš galvos bet kokį norą su komunistais dar derėtis, kaip su lygiu ir padoriu partneriu. Jau vien tik tas 10.000 dingusių jam tą teisę atima.

ŽMOGAUS TEISIŲ GYNĖJAS

LEONO XIII 50 METŲ MIRTIES SUKAKTĮ MININT

Liepos 20 d. suėjo 50 metų, kai mirė Leonas XIII, vienas iš žymiausių popiežių naujaisiais laikais. Popiežium jis išbuvo 25 metus. Tuo, rodos, yra antrasis istorijoje. Jį pralenkė tiktai Pijus IX, kuris prieš tai valdė 32 metus. Tačiau ir tuo metu Leonas XIII (Gioacchino Pecci) buvo 25 metus kardinolu. Taigi prie aukštųjų Bažnyčios reikalų išstovėjo 50 metų. Kadangi sulaukė ir labai žilo plauko, — mirė 93 metų, — tai aišku, jog daug išgyveno ir daug ką patyrė.

Pro Leono XIII akis praėjo kone visas šimtmetis, ir kaip tik tasai, iš kurio sėklų išaugo mūsų dienų vaisiai. Nevisi jie saldūs. Leonas XIII tai matė ir įspėjinėjo — žodžiais ir raštais, brevėmis ir enciklikomis. Iš jų trykšta didelė išmintis.

Tik visa bėda, kad jos nepaisyta, kol patys įvykiai atvėrė akis: paragauta jau nunokusio vaisiaus. Juos dabar kramtome, tai galime ir lyginti, ką jisai sakė ir ką turime. Imkime pavyzdžiui tiktai vieną klausimą iš didelės jų gausos: žmogaus teises.

Žmogaus teisė į nuosavybę

Leonas XIII gyveno tais laikais, kai viso blogio priežastimi imta apšaukti nuosavybė. "Minėtai blogybei pašalinti socialistai, sukėlę vargstančiųjų pavydą turtuoliams, tvirtina, kad reikia panaikinti nuosavybę, o iš visų privačių turtų sudaryti vieną bendrą turtą, kuri valdytų savivaldybės ar pati valstybė. Tokiu būdu padarydami žmonių asmens turtus bendrus ir juos lygiai vsiems dalydami, socialistai sakosi galėsią pašalinti šių dienų vargus." Popiežius Leonas XIII griežtai atmetė tą priemonę, kaip prieštaraujančią žmogaus prigimčiai. "Kiekvienas žmogus turi reikalų, kurie nuolat pasikartoja ir kurie, šiandien patenkinti, rytoj iš naujo prasi atsirastų: laistyti savo arba kito prakaitą. Darbininkas, "išnuomodamas savo jėgas bei darbą kitam, nori gauti už tai sau pragyventi reikalingų dalykų, vadinasi, darbininkas nori už savo triūsą ne vien užmokesčio, bet ir teisės jį sunaudoti kaip tinkamas". Tai

POPIEŽIUS LEONAS XIII
1878—1903

šosi tenkinami. Todėl prigimtis ir turėjo žmogui duoti ką nors pastovaus ir nenykstančio, iš ko jie galėtų visada tikėtis pagalbos savo reikalams". Iš čia plaukia žmogaus teisė turėti nuosavybę. Leonas XIII plačiai ją aptarė, duodamas ir kitų argumentų, taip pat užsimindamas apie jos ribas ir apie pareigą savo turtu kitą remti. Kiek jo balso paklausyta?

Vieni neklausė, didindami savo nuosavybę be saiko. Kiti neklausė, naikindami ją ingi be saiko. Tai matome Rusijoje. Ten matome ir tai, kas Leono XIII buvo aiškiai pasakyta: "Toji lygybė, apie kurią jie svajoja, būtų ne kas kita, kaip tik lygus visų žmonių skurdas ir vargas." Nelygus jisai tiktai patiems bolševikų ponams. Jų vardas istorijoje iškilo kaip tik tais pačiais metais (1903), kai Leonas XIII mirė.

Žmogaus teisė į darbą

Nuosavybė yra darbo vaisius. Kas nors turi dirbti, kad yra nuosavybė. Ji pasiekiama darbu ir žmogus turi teisę ją gauti, nes "darbo vaisiai reikalingi žmogui, jo gyvybei išlaikyti."

Leonas XIII savo enciklikoje "Rerum novarum" daugiausia ir kalba apie darbininkų ir darbdavių santykius. Tas jos žodis anais laikais buvo kitoks negu visų. Darbdaviai kalbėjo tiktai apie pareigas, kurias turi atlikti darbininkai. Gi darbininkų lūpomis buvo kalbama tiktai apie teises, kurios jiems turi priklausyti. Leonas XIII kalbėjo apie abiejų šalių teises ir pareigas.

Pirmiausia jis pripažino, kad tai yra sunkus "klausimas, kadangi gudrūs nenuoramos, dažnai jį kraipydami, temdo sveiką žmonių nuovoką ir klastingai kiršina minias." Paskui jis sustato dvi priešingybes: "Iš vienos pusės nepaprastai galinga grupė, nes labai turtinga, kuri viena paėmusi į savo rankas visą pramonę ir prekybą, naudoja ją savo tikslams; ji turi nemažai įtakos ir į patį valstybės valdymą. Iš kitos gi pusės vargšė ir bejėgė minia, suerzinta ir visada pasirengusi sukilti... Vargstantiems reikia greitai ir sėkmingai padėti". Daug kas priklauso nuo abiejų šalių. Ir štai Leono XIII sprendimas:

a) Darbininkui "atidirbti tai, kas pažadėta laisvu noru ir teisinga sutartimi; darbdavio neskriausti — nei jo paties nei jo turto; ginant savo reikalus susilaikyti nuo prievartos".

b) Darbdaviui "nelaikyti darbininkų vergais..., gėda ir nežmoniška išnaudoti žmones, kaip daiktus, norint pralobti ir tik tiek juos tevertinti, kiek jų darbo jėga gali duoti naudos... nevalia apkrauti darbu daugiau negu jų sveikata pakelia ir neskirti tokio darbo, kuris netinka dirbančio amžiui ar lyčiai."

Toliau primenamas teisingas atlyginimas, darbo normos, poilsis, darbininkų teisė organizuotai ginti savo reikalus ir abiems pusėms... artimo meilės pareiga. Ar to balso paklausyta?

Vieni neklausė ir bažnyčias lankydami, kiti maištavo jas degindami. Pasekmės? Beveik pusė žmonijos šiandien neša bolševizmo vergiją, nes daug kas patikėjo, kad jėga ir žudynėmis galima gero pasiekti ir vargo nusikratyti. O Leonas XIII įspėjo: "iš to paskui kils tiktai dar didesni vargai."

Žmogaus teisė į valstybės globą

Kad vargas iš žemės neišveisiamas, Leonas XIII rėmė tai žmogaus nuodėmės pasekmėmis. Rojus čia žmogui nėra skirtas, nes jis iš jo išvytas, kad per vargą atgalios grįžtų. Kito kelio nėra. Yra tiktai priemonių vargą sušvelninti visuomenėje ir valstybėje, kadangi "vargas vienam, kai parpuolęs neturi, kas jį pakelia" (Eccl. 4, 9, 10). Bet ar visada pakelia? Gal dar labiau prispaudžia?

Valstybės spaudimą Leonas XIII aiškiai numatė. Paskui daug kas tai išgyveno ir dabar išgyvena. Kas to dar nežino, tegu pagyvena po bolševikų valdžia, kurios kontūrai jau rodėsi Leono XII laikais garsinamame Markso manifeste. Skelbė išvadavimą, o priėjo vergiją. Kodėl? Dėlto, kad žmogaus teisė į valstybės globą buvo sumindžiota: ji paskelbta tik "proletarams", o priklauso visiems.

"Valstybės buvimo tikslas yra vienas ir bendras tiek dideliems, tiek mažiesiems... Būtų didžiausia nesąmonė viena piliečių dalimi tesirūpinti, kitą visai užmiršti... Valstybės tiesioginė pareiga rūpintis visų gerove."

Ta žmogaus teisė būti valstybei globojamam plaukia iš to, kad jis yra pirmesnis už valstybę. "Žmogus atsirado pirma valstybės. Jis anksčiau, negu kuri valstybė susikūrė, jau turėjo teisę užlaikyti savo gyvybę". Valstybė jam teturi padėti ją išlaikyti, o ne atimti — nedarbu, badu, persekiojimu, kankinimu. Ji neturi "paglemžti nei piliečio, nei šeimos", nes ir šeima yra pirmesnė už valstybę. "Tėvo teisės yra nepanaikinamos ir valstybė negali jų pasisavinti, nes tos teisės, kaip ir žmonių gyvybė, eina iš vieno šaltinio." Valstybė įpareigota čia teikti globą, kad žmogui būtų lengviau gyventi ir savo vaikus išugdyti. Tai ir visas valstybės tikslas. O kur ji nuėjo?

Kai kurios valstybės nuėjo žmogaus pažeminimo ir pavergimo keliu. Vieni pavergti dėl tautybės, kiti dėl rasės, treti dėl klasės, o daugiausia dėl iš-

Nukelta į 4 p.

Leono XIII žymesnės enciklikos

- Inscrutabili
- Quod Apostolici muneris
- Aeterni Patris
- Diuturnum illud
- Humanum Genus
- Immortale Dei
- Libertas praestantissimum
- Sapientiae Christianae
- Rerum novarum
- Graves de communi

Enciklikose liečiami visuomeniniai - politiniai, socialiniai, kultūriniai - filosofiniai ir religiniai klausimai. Daugiausia žinomos yra enciklikos "Rerum novarum" darbininkų klausimu ir "Graves de communi" krikščioniškos demokratijos klausimu.

Popiežius Leonas XIII

Gimė 1810 m. kovo 2 d. Carpineto prie Anagni. Pakrikštytas Joachimo Vincento vardu. Tėvas jo buvo kariškis — pulkininkas.

1824 - 1832 metais studijavo teologiją Collegium Romanum. Paskui dar ėjo diplomatinius mokslus Accademia dei Nobili. Kunigu įšventintas 1837 m.

1838 m. buvo paskirtas apaštališkuoju delegatu Benevente, 1841 m. juo buvo Perugia, 1843 m.— Šv. Sosto nuncijos Belgijoje.

1845 - 1876 m. buvo arkivyskupu Perugia.

1853 m. paskirtas kardinolu.

1876 m. atkviestas į Romą ir čia buvo kardinolu kamerlengu.

1878-1903 m. buvo popiežiumi.

Mirė 1903 m. liepos 20 d.

Selma Lagerlöf

HELGA

MERGAITĖ IŠ STORMYRO VIENKIEMIO

13.

Helga atsigrįžo išsigandusi ir suriko.

— Nebijok, tai aš! — tarė Gudmundas.

— Argi tu ne bažnyčioje, nesituoki?...

— Ne! Iš vestuvių nieko nebus. Hildura manęs nenori.

Helga atsistojo, prispaudė ranką prieš širdies ir užsimerkė. Jai rodėsi, kad ne Gudmundas pas ją užkopė į kalvelę. Turbūt, miškas jai užbūrė akis ir ausis.

Vis dėlto malonu jai buvo ir gražu, kad Gudmundas pasirodė bent svajonėje. Užsimerkusi ji nejudėdama stovėjo, kad apgaulingas sapnas keletą akimirkų ilgiau išsilaikytų.

Gudmundas pasidarė įtūžęs ir pakvaišęs nuo tos didelės meilės, kuri jame įsidegė, išvydus Helgą tokią sujaudintą ir nesavą. Jis priėjo prie jos, apkabino ir pabučiavo. Ji leidosi liečiama tarsi apkvaišusi, nesusivokdama, kas darosi. Juk tas, kuris šiuo metu turįs būti bažnyčioje šalimai savo sužadėtinės, yra čia, miške. Tai gal jo dvasia, ar antrininkas?

Bet kai bučkis palietė Helgos lūpas, ji suvirpo ir stumtelėjo Gudmundą nuo savęs. Atbudusi iš malonaus sapno, Helga apipylė jį klausimais: ar iš tikrųjų jis esąs tas pats, Gudmundas? ką jis veikęs čia miške? ar įvykusi kokia nelaimė? kodėl vestuvės atidėtos? ar Hildura susirgusi? ar kunigą bažnyčioje smūgis ištikęs?

Gudmundas nenorėjo su ja apie nieką kitą kalbėti, kaip tik apie meilę. Helga jį privertė papasakoti, kas atsitikę. Ir kai jis kalbėjo, Helga sėdėjo tyli ir giliai susimąsčiusi.

Ji pertraukė jo kalbą tik tada, kai Gudmundas užsiminė apie nulūžusią geležėlę. Helga tik paklausė, ar tai buvęs tas pats peilis, kurį jis turėjęs, kai ji dar tarnavusi Naerlunde.

— Kaip tik tas pats, — atsakė Gudmundas.

— Kiek geležėlių buvo nulūžę?

— Viena.

Helga vėl susimąstė. Ji stengėsi kažką prisiminti. "Taip, žinoma" — šviesėjo jos mintis. Ji prisiminė, kad tą peilį, prieš apleisdama Naerlundą, buvo nuo jo pasiskolinusi šakaliui atskelti ir jį nulaužė. Negalėjo jam to sakyti, nes jis tada nuo jos šalinosi ir nenorėjo su ja kalbėti. Matyt, tą peilį jis turėjo kišenėje nepastebėjęs, kad viena jo geležėlė buvo nulaužta.

Helga pakėlė galvą ir norėjo jam tai tuojau pasakyti, bet Gudmundas kalbėjo nesustodamas. Jis nusakė, kaip šiandien su tėvu lankėsi Aelvaekre, rengiamam vestuvių pokyly, ir kaip išsiskyrė su Hildura.

Helgai tai atrodė didele nelaime. Ji apipylė Gudmundą priekaištais:

— Tai juk tavo paties kaltė, — kalbėjo ji. — Atvykęs su tėvu ir su ta baisia žinia, tu ją mirtingai išgąsdinai, ją ir jos tėvus. Jie nebūtų taip padarę, jei nebūtų staigiai užklupti ir apsigalvoję. Vieną tau noriu pasakyti: aš manau, ji tuojau ėmė gailėtis, tą pačią akimirką.

— Dėl manęs ji gali gailėtis, kiek tik nori, — kietai tarė Gudmundas. — Aš dabar žinau, kas ji tokia. Ji tiktai apie save tegalvoja. Aš džiaugiuosi pagaliau nuo jos atsiskyręs.

Helga suspaudė lūpas, kad iš jos širdies neprasiveržtų didi paslaptis. Jai reikėjo dar gerai pagalvoti, kas daryti. Reikėjo susimąstyti ne tik apie tai, kaip atidengti Gudmundo nekaltumą, bet ir kaip jį sutaikyti su Hildura. Juk jiedu tik susipyko. Ar ji negalėtų savo liudijimu vėl suvesti?

Helga tylėjo ir mąstė, kai Gudmundas vis karštesniais žodžiais kalbėjo jai, kaip visi jo širdies jausmai telinksta į ją.

Helgai atrodė tai pati didžiausia nelaimė, kuri Gudmundą šiandien yra ištikusi. Negera buvo, kad suiro jau parengtos vestuvės, bet dar negeriau, kad jis pasipiršo Helgai, tokiai, kokia ji buvo.

—Ne, — ji šokterėjo ir tiesi atsistojo prieš Gudmundą. — Nieko panašaus tu neturi man sakyti.

— O kodėl aš neturiu to sakyti? — paklausė Gudmundas išblykšdamas. — Gal ir tu tokia pati, kaip Hildura? Ir tu manęs bijaisi?

— Ne, ne dėlto, — tvirtai atsakė ir norėjo jam aiškinti, kad jis norįs sau pražūties jai piršdamasis, bet Gudmundas neleido jai kalbėti.

— Aš girdėjau, — tęsė jis toliau, — kad kitados buvo tokių moterų, kurios stovėdavo šalia vyrų, kai tie pakliūdavo į kokią nelaimę. Bet šiandien tokių moterų nebesutiksi.

Helga suvirpo. Ji būtų metusis Gudmundui ant kaklo, bet iš visų savo jėgų susilaikė. Šiandie ji turinti būti ypač santūri ir protinga.

— Tiesa, — prisipažino Gudmundas, — aš neturėčiau tą pačią dieną, kai turiu eiti į kalėjimą, prašyti tavo rankos, bet mintis, kad tu lauksi manęs, kol aš išeisiu į laisvę, man palengvintų visus sunkumus pernešti.

— Aš nesu toji, kuri turi tavęs laukti, Gudmundai, —atsakė Helga, suvaldydama savo besidaužančią širdį.

—Visi žmonės dabar žiūrės į mane kaip į piktadarį, į tokį, kuris pasigeria ir nužudo. Ak, kad bent vienas būtų žmogus, kuris mane mylėtų! Tai mane palaikytų geriau kaip kas nors kita, — nusiminęs kalbėjo Gudmundas.

— Gudmundai, tu juk žinai, — guodė jį Helga, — tu juk žinai, kad aš apie tave vien gera galvoju.

Helga nutilo ir nuleido galvą. Gudmundo prašymas buvo jai per didelis, ne dėl jos. Ji nežinojo, kaip iš jo išsisukti.

O Gudmundas čia nieko nesuprato. Jis ėmė manyti klydęs. Priėjo visai arti Helgos ir įsispyręs žiūrėjo į akis, tarsi norėdamas ją vertė perverti ir įsitikinti, ar ji tikrai jo nebemylinti.

— Helga, juk tu sėdi kaip tik ant tos uolos, nuo kurios taip gražiai matomas Naerlundas. Ar ne tiesa? — paklausė ją stebėdamas.

— Taip, taip jau yra.

— Ar tu nesiilgi dieną ir naktį Naerlundo?

— Taip, bet aš nesiilgiu ten nei vieno žmogaus.

— Ir tu manęs nemyli?— paklausė jau tiesiai.

— Na taip, bet aš nenoriu už tavęs tekėti.

— Tai kas tau tada mielas? Helga tylėjo.

— Sakyk, Marteno Petras? — prikišo jai Gudmundas.

— Taip, aš jam esu šakiusi, kad jis man mielas, — atsakė Helga ir visai sumišo.

Gudmundas stovėjo valandėlę ir įniršęs žiūrėjo.

— Tada, tada sudiev! —pasakė aštriai. — Dabar mes eisime skirtingais keliais, tu ir aš.

Jis smarkiu šuoliu nušoko nuo akmens, optelėjo ant kitos uolos ir greitai pranyko tarp medžių.

Vos tik Gudmundas pranyko iš akių, kaip Helga nusliuogė nuo uolos ir kitu keliu pasileido į slėnį. Ji bėgo per Stormyrą nė nestapteldama, neatsigrįždama. Pirmoje sodyboje paprašė arklio ir vežimo, kad greičiau galėtų pasiekti Aelvaerką. Ji sakė, kad skubanti žmogaus gyvybę gelbėti ir kad užmokėsianti. Kaimo žmonės jau buvo grįžę iš Aelvaekro ir spėję papasakoti, jog tenai staiga iširusios vestuvės. Visi buvo susijaudinę ir atjautė tą nelaimę, tai ir Helgai nenorėjo atsakyti pagalbos, kadangi ji turėjo svarbių žinių Aelvaekro žmonėms. Ji tenai ir nuskubėjo. (Bus daugiau)

Daktare, man širdies vožtuvai atsileido

Ar kartais jums nestinga druskos?

Kartą man ėmė ir akys apraibo, galva susverdėjo, kojos susipynė į mazgą. Vos nevos nutempiau suglebusį savo kūną pas daktarą.

— Daktare, mano krūtinėje klapanai atsileido. Jaučiu, kad širdis tirpsta kaip "aiskrymas" burnoje.

Daktaras iščiupinėjo, išstukseno visas krūtinės sijas, pasiklausė širdies spurdenimo ir sako:

— Širdis pumpuoja kaip reikia. Jei būtum "įkritęs į meilę", kaip amerikiečiai sako, muštų kiek stipriau, o dabar— visai normaliai tvaksi. Jums trūksta tik vieno daikto: **natrio chlorido.**

— Nežinau, daktare. Lietuvoje, rodos, buvau gerai sutaisytas ir nieko netrūko.

— Sveikas praradai prakaitą fabrike, o su juo ištekėjo ir natrio chloridas. Einame užkandžio, paaiškinsiu.

Aš išpūčiau akis

Valgomajame buvo ir daugiau svečių: chemijos inžinierius, istorikas ir vienas žymus prekybininkas. Simpatinga daktaro žmona, stalą visiems padengusi, ragino: — Imkite, kas patinka. — Paskui kiek apsidairiusi dar pridėjo: — Nagi ir užuomarša pasidariau! **Druskos** vis pamirštu padėti.

— Natrio chlorido — pataisė chemikas.

Daktaras pasižiūrėjo į mane ir nusišypsojo, o aš išpūčiau akis: vadinasi, tik to man betrūko. Daktaras aiškino:

— Dabar daug ateina pacientų, skųsdamiesi širdies negalėjimais. Būna rimtų priežasčių, bet pasitaiko tik nuovargio ir stokos druskos. Rodos, kaip čia karštą dieną valgysi sūrų patiekalą, kad ir taip gerti norisi. Na, ir geriama i š b i r a i s, o prakaituojama kaip iš vandentekio vamzdžio. Su prakaitu išsisunkia druska, o kai jos trūksta —ima trūkti ir kvapo. Žinoma, maišais druskos valgyti nereikia, bet silkutė prie pusryčių ar vakarienės nebus pro šalį.

— Dabar aš žinau, kodėl jūra yra sūri, — įsiterpė daktaro 9 metų sūnelis: — joje yra labai daug silkių.

— Tu eitum migti, — subarė sūnų daktaras.

— Ne, tegu jis pabūna, — sulaikė chemijos inžinierius.— Aš jam papasakosiu, iš kur atsiranda druska.

Kur yra druskos?

— Pasaulyje labai maža yra tokių užkampių, kur nebūtų žinoma druska. Tiktai šiltuose kraštuose, Afrikos ir Pietų Amerikos neįžengiamų girių glūdumose gyvenančios kai kurios žmonių giminės, mintančios vaisiais, įvairiais augalais ir žalia žvėriena, nevartoja druskos.

Gamtoje druskos yra labai daug. Žemės gelmėse jos yra didžiausi klodai. Tokie klodai yra Amerikoje, Rusijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Ispanijoje, Lenkijoje, Alžyre ir kitur. Be to, druskos yra jūrų ir ežerų vandenyse. Baltijos jūroje ligi 1,5%, o Negyvosios jūros vandenyje net iki 8,5%. Užtat toje jūroje negali augti augalai ir gyventi žuvys bei kitokie gyviai.

Druskos yra sūrių šaltinių vandenyse, kurie, sunkdamiesi pro **druskos klodus** požemyje, ją ištirpina ir su savimi išneša į paviršių.

— Aš taip pat išsinešdavau **druskos** į paviršių, — vėl įsiterpė daktaro pirmgimis.—Kai maudžiausi Kennebunk Porte, pas Tėvus Pranciškonus, tai visi mano plaukai buvo sūdyti.

— Tau jau seniai laikas į lovą, — **subarė jį daktaro žmona.**

— Tegu dar pabūna. Aš jam dar papasakosiu, kaip druska iš vandens ir žemės išgaunama, — **pasistūlė inžinierius.**

Kaip gaminame druskos?

— Druska gaminama dvejopu būdu: kasama iš žemės druskos kasyklose, o iš vandens išimama išgarinus vandenį saulėje arba dirbtiniame karštyje. Iš jūrų ir ežerų sūrus vanduo nuleidžiamas į tvenkinius, kur vanduo nuo saulės ir oro lengvai išgaruoja, o druska pasilieka. Išgarinimo būdu druskos daugiausia gaminama Rusijoje, Prancūzijoje, Indijoje, Portugalijoje ir kitur. Kasyklose jos daugiausia iškasama Vokietijoje ir Amerikoje.

Tai daroma sausu ir šlapiu būdu. Sausu būdu druską kasa požemių urvuose, kaip akmens anglis. Iškasta druska į viršų išvežama vagonėliais, o iš gilesnių kasyklų iškeliama elektriniais keltuvais.

Šlapiu būdu daroma kitaip. Pirmiausia į **druskos** klodą išgręžia keletą šulinių, į kuriuos pilamas vanduo, kuris lengvai ištirpdo druską. O kai tenai susidaro stipriai sūrus skystimas, mašinomis tą sūrimą išpumpuoja į viršų ir gabena į tvenkinius bei garinimo skyrius. Šlapias druskos kasimo būdas yra žymiai ekonomiškesnis, pigesnis, todėl dabar jį vartoja beveik visos didesnės druskos kasyklos.

Tuo tarpu mažasis daktaro įpėdinis atsikėlė nuo stalo ir išėjo į kitą kambarį, motinos pagirtas, kad pats susipranta migti, o žodį paėmė prekybininkas, kuris vertėsi tuo bizniu nepriklausomoje Lietuvoje.

Kiek druskos pagaminama?

— Žinote, aš dabar taip pat dirbu "savo profesijoje": sūdau silkes... Bet kadangi dirbu tik Amerikoje, tai apie ją ir geriausiai žinau. Kitų kraštų druskos produkciją aš jau primiršęs. Bendrai pasakysiu, kad prieš pračjusį karą visame pasaulyje per metus buvo pagaminama apie 30 milijonų tonų druskos. Iš to kiekio pagamindavo Jungtinės Amerikos Valstybės 28,8%, Vokietija — 11,9%, Kinija — 8,5%, Anglija — 8,5%, Prancūzija — 7,-5%, Rusija — 6,7% ir likusį kiekį kiti kraštai.

Amerikoje druskos gamyba vis didėja. Prieš 20 metų tepagaminama buvo apie 8 mil. tonų, o 1950 m. — jau dvigubai: 16,629,809 tonai. Daugiausia jos pagaminama pramonės ir chemijos reikalams.

Tai druskas yra nevienoda?

Tokį klausimą pakišau prisiminęs, kad man reikės daugiau jos suvartoti. Man buvo taip paaiškinta:

— Vienu ar kitu būdu gautoji druska iš pradžių nėra visai švari ir tik iškasta dažniausiai netinka ne tik valgiui, bet ir pramonės reikalams, nes joje yra netirpstančių priemaišų ir daug vandenyje tirpstančių kitokių druskų. Nuo tų priemaišų ji turi kartų skonį. Todėl ji valoma įvairiais būdais: kelis kartus tirpinama, košiama, vėl garinama virinant, kol gaunamas didžiausias jos grynumas, kada joje palieka 99,-7% gryno natrio chlorido. Tai jau yra tikra valgomoji druska. Be to, iš druskos gaminama druskos rūgštį, sodą, grynąjį chlorą (nuodingos dujos). Druską vartoja dažų, keramikos ir dervų gamyboje, dirbtiniam ledui gaminti, odoms konservuoti ir t.t. Gyvulinė druska parduodama gabalais nevalyta.

— Seniau druskos valymas buvo prastesnis. Dabar ji taip išvaloma, tokia baltutėlė padaroma, kad nuo cukraus atskirsi tik iš skonio. O kai kurie valgiai su druska yra daug skanesni už cukrinius. Ar netiesa, mielas istorike? — paklausė daktaras, kai tasai čiulpė sūdytą pamidorą. — Kaip seniai žmonės druską vartoja?

Druskos išsaugotos žinios

— Iš įvairių gilios senovės liekanų sprendžiama, kad sūrų šaltinių ar jūros vandenį maisto reikalams žmonės vartojo dar priešistoriniais laikais, prieš kokius 20,000 metų. Žalvario amžiaus pabaigoje jau buvo ir druskos kasyklų, kurių žymiausios buvo Hallstate ir Duernberge, Vokietijoje ir Igdire, Kaukaze. Jau žiloje senovėje Hallstato kasyklose druska buvo kasama iš 70-350 metrų gilumos. Tose kasyklose atrasti įrankiai parodo, kaip senovėje žmonės ją kasdavo. Atskeldavo ją smailiais žalvariniais, akmeniniais ir mediniais kyliais, medinėmis semtuvėmis semdavo į odinius maišelius ir nešdavo į žemės paviršių. Kasyklas apšviesdavo balanomis ir smaliniais degėlais. Kad kasyklose nebūtų tvanku ir trošku, orą atnaujindavo vėduodami šakų šluotomis. Tose kasyklose buvo surasta įvairūs senovės druskakasių įrankiai, drabužiai ir net čia mirusių ar dėl nelaimės žuvusių žmonių kūnai, kurie druskos urvuose labai gerai buvo išsilaikę.

●

Čia pokalbis apie druską nutrūko, nes gretimam kambary pasigirdo barkštelėjimas, aiktelėjimas, šnypštimas ir tripenimas. Paaiškėjo, kad daktaro sūnus tenai "garino ir valė" druską.

X.X. Dzūkas iš Druskininkų

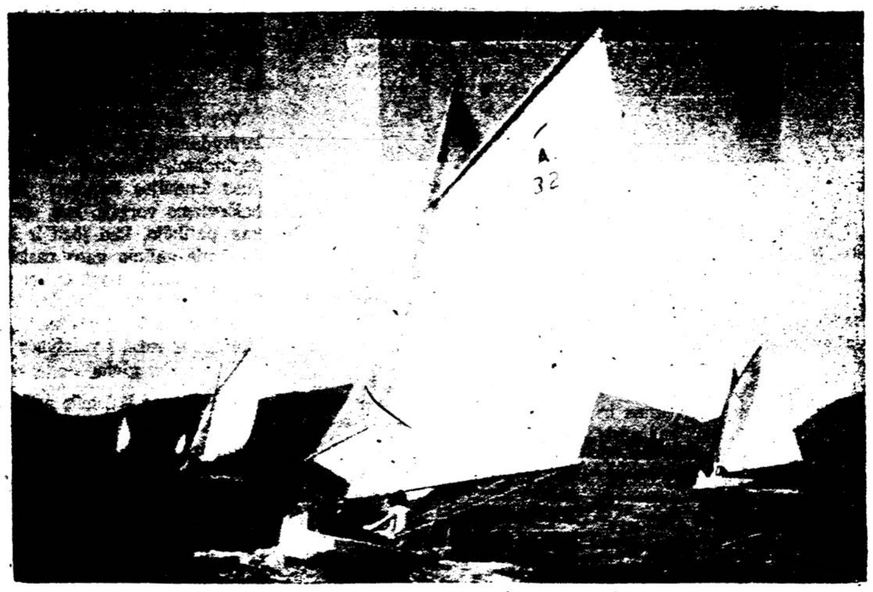

LAIVĖS Kuršių marėse prie Baltijos.

KAIP IŠVENGTI DŽIOVOS BACILŲ REZISTENCIJOS

Žmogaus organizmas gali virsti atsparus tam tikrų medžiagų veikimui. Sakysim, įgudę vartoti morfiją pakelia keleriopai stipresnes dozes nei pradedantieji. Nuo gausaus vartojimo penicilinas nustoja veikęs organizmą. Panašiai ir džiovos bacilos žmogaus organizme daros atsparios, įgauna rezistenciją po kurio laiko tam tikriems vaistams, kurie šiaip vartojami nuo džiovos: tie vaistai nebeveikia. Pastebėta net, kad tokios atsparios bacilos gali būti paveldėtos.

Šį džiovų bacilų klausimą svarstė Šveicarijos sąjungos kovai su džiova konferencija Zuriche ir sykiu ten pat vykęs džiovos gydytojų sąjungos suvažiavimas. Gydytojų buvo ypačiai svarstoma, kaip išvengti bacilų rezistencijos ir kaip ją nugalėti.

Buvo konstatuota, kad **streptomycinas nustoja veikęs džiovos bacilas po 120 dienų**

Taip atsitikę 80% atvejų.

PAS veikimui bacilos gauna rezistenciją po 6, 8, 12 mėnesių. Bet jei PAS bus nustota vartoti, tai dažnai po kelių savaičių, mėnesių bacilos vėl praranda atsparumą.

Rimifonas susilaukia taip pat greitai rezistencijos, gal net greičiau kaip streptomycinas. Atsiradus rezistencijai, liga smarkiai pablogėja. Bet ir čia pastebėta, nors rečiau, kad nustojus kurį laiką šį medikamentą vartoti, dingsta bacilų reizstencija.

Buvo aiškinta suvažiavime, kad **bacilų rezistenciją galima sukliudyti ,tinkamai kaitaliojant įvairius vaistus.**

Dr. Tanneer, sakysim, nurodinėjo, kad nuo 1949 jam sėkmingai sekėsi kombinuoti streptomyciną - PAS ir ligi šiol nepastebėta susidarius bacilų rezistenciją.

Streptomycino, rimifino ir PAS ypatinga kombinacija buvo pritaikyta ypatingai sunkioms džiovos formoms ir po 10 mėnesių ji neleidusi susidaryti rezistencijai. Tokiu būdu suvažiavime aiškėjo siūlymas derinti įvairių vaistų vartojimą nuo džiovos. Nuo šitokios kombinacijos greičiau dingsta kavernos ir infiltratai, atviros kavernos greičiau užsidaro.

Tačiau ir geriausiai veikdami

vaistai nesukliudo baciloms daugintis, augti.

O bacilas sunaikinti, pažeistus ar naujus audinius atauginti tegali pats žmogaus organizmas, pats sveikimas. Dėl to ir čia pabrėžta, kad pirmaeilės reikšmės turi žmogaus organizmo stiprinimas — ne tik kūno, bet ir dvasios palaikymas.

—k.

Kailiniai avims

Avių auginamuose kraštuose pradėta siūti specialius avių švarkelius, kurie tampriai apdengia avį. Pastebėta, kad taip apsaugotų avių vilna yra geresnė, švaresnė ir netaip greit nusidėvi. Taip pat švarkeliai apsaugo avis nuo šalčio, smėlio ir nuo džiovos.

Paveldėjimas

"Vakar girdėjau jūsų sūnų kalbant mitinge. Po pypkių, pyškino kaip perkūnas."

"Tą tai jis paveldėjo iš manęs."

"Aš tiesiog stebėjausi. Jis kalbėjo keturias valandas."

"Tą tai jau jis paveldėjo iš močios."

Baigėsi mokslo metai. Nevienas jaunuolis gal tyliai sau mąsto ir negali išspręsti tolimesnių studijų bei pašaukimo klausimų. Jaunuoli, pagalvok, ar nešaukia tavęs Kristus į

● **PRANCIŠKONŲ ORDINĄ**

kad Dievui, Bažnyčiai ir savo Tautai apaštalautum; daugelis kvietimą ligirdo; ar tu nenorėtum įsijungti į lietuvių pranciškonų eiles?

● **Į KLIERIKUS PRIIMAMI**

lietuvių ženimų sūnūs, baigę bent 8 skyrių pradžios mokyklą; priimtieji kandidatai mokosi Madejoje Semimarijoje, Lowell, Mass., kur baigia vidurinės mokyklos (high school) kursą; baigę naujokyną, studijuoja filosofiją ir teologiją.

● **KANDIDATAI Į BROLIUS**

taip pat priimami, kaip ir tie, kurie ruošiasi būti kunigais vienuoliais; į vienuolišką gyvenimą Kristus visus lygiai šaukia.

Dėl priėmimo sąlygų prašoma kreiptis į

VERY REV. PROVINCIAL SUPERIOR
Kennebunk Port, Maine

K. BARAUSKAS

TĖVYNĖ

Tėvynė, koks mielas kraštas,
Kiek būta džiaugsmo, vilčių,
Tautinių rūbų gražus raštas,
Niekados neišeina iš minčių.

Topoliai, liepos bočių sodytos,
Dengia nuo saulės sodų takus,
Griuvančios pilys, seniai statytos,
Primena didvyrių kovų laikus.

Tėvyne, mūsų žeme šventoji,
Nelaisvė slėgia tave skaudi,
Trempiama priešo tyliai vaitoji,
Tautos golgotą matai ir girdi.

Nenustokim vilties čia nusiminę,
Dirbkim dėl laisvės visi,
Ryžtinga kova išvaduosim tėvynę,
Ji bus vėl didinga, garsi.

MOKSLO NAUJIENOS

● **Naujas įrankis.** Raytheon laboratorijose, Waltham, Mass., sukonstruotas įrankis, reguliuojamas garso bangų, kurių žmogaus ausis nepagauna. Tuo tarpu jis yra gręžtuvo formos, tinkąs gręžti labai kietas medžiagas. Gręžiant įrankis suvirpa 27.000 kartus per sekundę. Tikimasi pagaminti panašų įrankį, kuris tiktų piauti ar lenkti kiečiausį plieną, stiklą ir brangakmenius.

● **Pizos garsusis bokštas,** statytas 1174 metais, kasmet pasvyra vienu milimetru. Jau ir dabar yra taip pasviręs, kad užsieniečiai bijo praeiti pro tą bažnyčios bokštą. Tačiau turistai galės jį lankyti dar 200 metų. Po to jis turėtų griūti, kaip mokslininkai apskaito, jei nenugriaus jo koks viesulas, žemės drebėjimas ar bomba.

● **Skiepai prieš paralyžių.** Laikraščiuose buvo jau anksčiau rašyta, o dabar pakartotinai skelbiama, kad dr. Jonas Salk, dirbąs Pittsburgho universitete, surado skiepus prieš polio — vaikų paralyžiaus ligą. Jis darė sėkmingus bandymus su 161 ligoniu. Išradimu yra didelis susidomėimas, bet kiek tie vaistai bus efektingi, parodys tik ateitis.

● **Difterito liga,** ligi šiol puolusi daugiausia vaikus, pradėjo vis daugiau kabintis prie suaugusiųjų. San Francisco miesto ligoninėje difteritu sergančių 660 proc. yra vyresni kaip 30 metų.

● **"Muzika deda kiaušinius".** General Electric Co. praneša, kad Kalifornijoje vištų augintojai 5 mėnesius vištas ne tiktai lesino, bet joms ir muzikos davė. Muzikos "klausėsi" 12.000 vištų. Tvirtinama, kad vištidėse, grojant 14 valandų per parą, daugiau kiaušinių atsiranda. Taigi, muzikantams dar nėra ko nusiminti dėl radijo ir televizijos. Yra naujų klausytojų vištidėse, jei jie nyksta koncertų salėse.

● Vidutiniai ištekėjusios moterys gyvena penkeris metus ilgiau už savo vyrus.

● Paprastos žvakės šviesa yra 1500 kartų stipresnė už šv. Jono vabalėlio blizgėjimą.

P. V.

Leonas XIII

(Atkelta iš 3 p.)

kreiptos socialinės doktrinos. Gi Leonas XIII įspėjo: "Valstybės, vis dažniau įvairių neramumų varginamos, susilauks, rodos, ir labai didelių nelaimių" (Graves de communi).

Žmogaus vertė

Didžiausia mūsų laikų nelaimė ir yra ta, kad žmogus nuvertintas ,nes nuo pat Leono XIII jaunystės dienų (1810) buvo labai stengiamasi žmogų padaryti vertesnį už Dievą. Dėlto jis patapo ne "dievu", o daiktu, kurį lengvai valstybė mindžioja. Pagal Leoną XIII, valstybė turėtų "visų pirma apginti vargšus darbininkus nuo gobšų žiaruumo, kurie nesivaržydami naudoja žmones, kaip paprastus daiktus savo pelnui". Komunistai tuos žodžius mielai prikištų kapitalistams, nutylėdami, kad pačiu žiauriausiu kaiptalistu kaip tik pasidarė socialistinio pamušalo valstybė (naciai, bolševikai). Ji žmogų tik daiktais laiko.

O "niekam nevalia žmogaus vertės žeminti, nes pats Dievas žmogų valdo su didele pagarba". Ar žmonės turi Dievui pagarbos? Jei tas klausimas būtų teigiamas, visos problemos lengviau išsipręstų. Visos —ir karo bei taikos tarp paskirų žmonių bei tautų. Leonas XIII ir tai pastebėjo: "Jei šiandien reikia mūsų visuomenė gydyti, ji tik prie krikščioniškojo gyvenimo ir krikščionybės dėsnių grįždama teišgys." Vadinasi, jei žmonės daugiau susirūpintų savo pareigomis Dievui, o ne savo teisėmis į kitą žmogų, ir jų pačių teisėms atsirastų tvirtesnis pagrindas.

(Visos nepažymėtos citatos imtos iš Rerum novarum).

S. Suž.

KUN. ST. YLOS

puikiai IMMACULATA spaudos

išleistas mažasis maldynas

Sveika Marija

Kietais viršeliais, 371 psl.

Kaina $2.50

Gaunamas:

"DARBININKO" ADMIN.

680 Bushwick Ave.,

Brooklyn 21, N. Y.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Lietuviai Venecueloje

Veneccuelos lietuvių kolonija yra viena iš jauniausiųjų, nes ji atsirado tik po antrojo pasaulinio karo. Iki tol lietuvių Venecueloje nebuvo, išskiriant vieną kitą užklydėlį. Šiuo metu lietuvių čia priskaitoma apie 2.000. Jie yra susibūrę penkiuose didesniuose miestuose: Caracas, Valencia, Maracay, Barquisimeto ir Maracaibo. Keletas šimtų yra išsibarstę po plačią šio krašto teritoriją ir gyvena pavieniui. Pirmas lietuvis kunigas Venecueloje yra salezietis kun. Antanas Sabaliauskas, kuris savo noru čia atvažiavo 1949 m. pradžioje. Jo pastangomis visose didesnėse lietuvių kolonijose buvo suorganizuotos lietuviams bent vieną kartą į mėnesį lietuviškos pamaldos, vaikų katekizavimas, lietuviškos spaudos platinimas, įkurtas jau penkti metai išeinąs mėnesinis lietuvių religiniai tautinės minties laikraštis "Tėvų Keliai" ir apskritai duotas impulsas visai lietuviškųjų kolonijų organizacinei veiklai.

Lietuvių kolonija Venecueloj yra viena iš mažiausių čia esančių tautinių grupių, bet veikliausiai pasireiškianti tiek savo darniu ir gausiu pamaldose lankymusi, tiek savo sutartiniu giedojimu, tiek savo viešai rengiamomis šventėmis bei susikrydžiais, tiek savo jautrumu tautiniams bei religiniams reikalams. Pernai metais Venecuelos lietuviai sudėjo 1500 Amerkos dolerių auką premijai tais metais išleistai geriausiai lietuviškai knygai. Lietuvių gimnazijoj Vokietijoje jie išlaiko keletą mokinių, šelpia lietuvius džiovininkus ir senelius, pasilikusius Vokietijoje.

Jau penkti metai lietuvių kapelionas važinėja didelius nuotolius, šimtais kilometrų žemės ir oro keliais į paskiras lietuvių kolonijas su sekmadienių pamaldomis, po kurių kiekvieną kartą įvyksta įvairūs kultūriniai ir religiniai minėjimai, platinamos knygos ir laikraščiai, vaikai mokomi tikėjimo tiesų gimtąja kalba. Knygų ir laikraščių kasmet išplatinama maždaug už 1.500 Amerikos dolerių.

Į iškilmingesnes šventes visuomet yra pakviečiami ir vietos bažnytiniai hierarchai, kurie neslepia savo pasigėrėjimo lietuvių religingumu, jų gražiu sutartiniu giedojimu ir jų organizuotumu. Minint šių metų Vasario 16, sostinės Caracas arkivyskupas ARIAS savo viešai tartame žodyje lietuvius statė pavyzdžiu savo tikintiesiems.

Pernai visas lietuvių kolonijas Venecueloj aplankė vysk. V. Brizgys, kuris čia pravedė misijas, vaikučiams suteikė Sutvirtinimo Sakramentą ir visur, tiek civilinės tiek bažnytinės Venecuelos valdžios, buvo nuoširdžiai iškilmingai sutiktas ir priimtas.

Vyskupo V. Brizgio rūpesčiu saleziečių generolas atsiuntė kun. A. Sabaliauskui į pagalbą dar vieną kunigą salezietį, Antaną Perkumą, kuris čia atvyko po 20 metų misionieriško darbo iš Kinijos. Su naujo kunigo atvykimu prasidėjo intensyvesnis darbas, organizuojant jaunuomenę — skautus ir visose kolonijose šeštadieninę ir sekmadieninę mokyklą prieaugliams.

Kun. A. Sabaliauskas

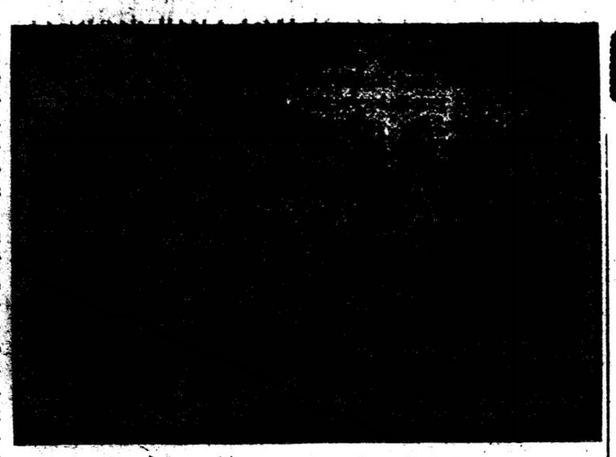

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ vienuolynas, gimnazija ir šv. Antano šventovė Kretingoje, Lietuvoje, nepriklausomybės laikais.

DEŠIMTS METŲ KAIP MIRĖ KUN. J. LIETUVNINKAS

BALTIMORE, MD.

Šių metų liepos mėn. 22 d. suėjo 10 metų, kai mirė ilgametis lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Lietuvninkas.

Jis buvo gimęs 1865 metų sausio mėn. 25 d. Viščiakaimio kaime, Alvito valsč., Vilkaviškio apskrities. Turėdamas 16 metų amžiaus, atvyko į šį kraštą ir pradžioje buvo priverstas dirbti anglių kasyklose Shenandoah, Pa. Čia tiek užsidirbęs ir gavęs paramos iš savo giminių, įvyko į Baltimorę mokytis. Čia mokėsi Loyolos aukštesnėje mokykloje. Kunigų seminarijos mokslus kun. Juozas pradėjo eiti lenkų kunigų seminarijoje Detroite. Tačiau netrukus savo globon ji paima kard. Gibbons, Baltimorės diecezijos arkivyskupas. Tuo būdu seminarijos mokslus kun. Lietuvninkas baigė Baltimorėje, švč. Marijos vardo kunigų seminarijoje. Kunigu išsvestas 1893 metų gruodžio mėn. 23 d.

Nuo pat savo kunigystės pradžios a.a. kun. J. Lietuvninkas buvo lietuvių parapijos Baltimorėje klebonu. Ligi 1916 metų jis pats vienas ir aptarnavo visus parapijos reikalus. Pradėjus rimtai silpnėti jo sveikatai, 1928 m. padėjėju ir drauge parapijos administratorium buvo paskirtas kun. dr. L. Mendelis, kurio globoje kun. J. Lietuvninkas ir pabaigė savo senatvės bei sunkaus darbo dienas.

Mirties sukaktuvių dieną, kun. prel. L. Mendelio rūpesniu, šv. Alfonso bažnyčioje už kun. Juozą buvo atlaikytos atminimo pamaldos.

Ateitininkų gegužinė

Liepos 26 d. Baltimorės visų laipsnių ateitininkai, moksleiviai, studentai ir sendraugiai, buvo išvažiavę į Annapolis miesto apylinkes prie vandens praleisti šventadienio popiečio. Atvyko daugiau kaip penkiasdešimt kuopos narių.

Atsigaivinę šaltam jūros vandenyje ir pasivaišinę atsivežtais užkandžiais, ant smagios pievelės ošiančių medžių pavėsyje ateitininkai atliko posėdį. Trumpus pranešimus padarė kuopos vadovai. Pasveikinti šįmet baigusieji įvairias mokyklas ir taip kuopos narės Onos. Be to, baigusiems mokyklas kuopos dvasios vadas įteikė po dovanėlę, kun. St. Ylos išleistą maldaknygę. Paskui skambėjo lietuviškos dainos ir mirgėjo tautiniai žaidimai.

Nauji parapijiečiai

Šv. Alfonso bažnyčioje krikšto sakramentas suteiktas šiems tėvų sūneliams:

Liepos 2d. Algimantui Kazimieriui, Stanislovo ir Bronislavos (Voltaitės) Vitkauskų sūnui. Krikšto tėvais buvo Kazimieras Kazlauskas ir Emilija Makauskaitė.

Liepos 11 d. Antanui Algiui, Antano ir Modestinos Špokevičių sūnui. Jo krikšto tėvai — Juozas Bačianskas ir Sofija Šidlauskienė.

Liepos 19 d. Ronaldui, Alberto ir Konstantinos (Beniušytės) Jončų (Yoncha) sūnui. Krikšto tėvais buvo Eduardas Sadauskas ir Agnes Beniušytė.

J. Vizbara

iš Worcester, Mass., liepos 26 d. buvo atvykęs į Baltimorę aplankyti savo brolio ir padėkoti prel. L. Mendeliui už pagalbą, kurią kun. Prelatas jam suteikė einant universiteto mokslus Vokietijoje.

J. M.

IŠ VISUR

Tėvai Jėzuitai organizuoja mergaičių stovyklą prie Paw-Paw ežero Michigan valstybėje. Stovyklai vadovauti pakviesta K. Marijošienė, kuriai talkininkauja Aldona Prapuolenytė, Janė Katelytė ir Elena Marijošiūtė. Stovykla truks 4 savaites ir iš Chicagos stovyklautojos išvyksta rugp. 1 d.

● **"Lietuvos atsiminimų"** radijo valandėlė, vad. J. Stuko, šį šeštadienį, 4:45 val. iš New Yorko WEVD stoties, 1330 kilocyklų, kartos "Amerikos Balso" programą, minint 1940 metų "liaudies seimo" tragiškąjį spektaklį. Bus duodamos ištraukos iš Paleckio ir Gedvilos tame seime pasakytų kalbų.

BROCKTON, MASS.

Rengiasi daugelis brokctonicičių vykti į TT. Pranciškonų metinį pikniką, rugpiūčio — August 9 d. Kennebunk Port, Me. Vieni vyks automobiliais, o kiti busais. Norintieji busais vykti, prašome iš anksto padaryti rezervacijas, nes reikia iš anksto žinoti, kiek bus važiuojančių. Pagal žmonių skaičių reikės užsakyti busus. Buso round trip tikietas — ten ir atgal — $3.25. Tikietų ir rezervacijos reikalu prašome kreiptis pas p. Eleną Liolienę, telef. Brockton 3036.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho ir apylinkės lietuviai, vadovaujant Edvardui Schultz, visu smarkumu ruošiasi Lietuvių Dienai, kuri įvyks rugp. 9 West View Parke. Bus graži meninė programa, daug svečių, kurių tarpe ir aukštų Pittsburgho miesto pareigūnų. Įžanga nemokama, kviečiami lietuviai gausiai dalyvauti.

Antrasis pittsburghiečių piknikas, ruošiamas Lietuvių Vaizbos Buto, bus rugp. 30 Lietuvių ūkyje, Clairton, Pa., Road 51. Tarp gausybės svečių tikimasi susilaukti ir iš Washingtono, kuriems galėsime pareikšti dėkingumą už Kersteno rezoliucijos rėmimą. Pikniku rūpinasi Vaizbos Buto pirm. C. K. Pikel. Įėjimas nemokamas, bus galimybės laimėti U. S. taupymo bonų, kuriuos pardavinėja Buto nariai. Svečius vaišins alum Pittsburgho prekybininkai.

Juozas Virbickas

Kaip nuvykti į Lietuvių dieną Kennebunk Port, Me.?

Nėra abejonės, kad pats vyksi, nes norėsi dalyvauti Liurdo grotos pašventinime, T. R. Šakalio primicijose ir Lietuvių dienoje prie gražaus pamario. Ji bus rugpiūčio 9 d.

Kas važiuoja **iš pietų ir nori išvengti Bostono,** tą miestą lengvai aplenkia puikiu 128 keliu, įvažiuodami į route 1, kuris veda per Portsmouth, N. H. Kas yra Bostone, išvažiuoja į kelią pro Summer Tunnel ir route C-1. Toliau route 1 iki Portsmouth, N. H.

Toliau nuo Portsmouth iki Kennebunk Port, Maine—Maine turnpike (toll 35) iki **Kennebunk Interchange,** paskui route 35 per Kennebunk miestą iki Pranciškonų vienuolyno Kennebunk Port, Me. (5 mylios) arba važiuokite vandenyno pakraščiu route 1 iki route 9, už 4 mylių dešinėje —**Tėvų Pranciškonų vienuolynas.**

Berniukų stovykla užbaigiama iškilmėm

Penkias savaites trukusi berniukų vasaros stovykla prie TT. Pranciškonų vienuolyno šiemet jau užsibaigia. Oficialus stovyklos uždarymas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 2, iškilmingomis padėkos pamaldomis 11 val. Po pietų 4 val. patys stovyklautojai išpildys meninę ir sporto programą, vadovaujant jų instruktoriams—sportininkui Kaziui Brazauskui ir šokių mokytojai J. Gerdvilienei. Jaunieji parodys, kad jie ne tik atostogavo ir ritosi su Atlanto bangomis, bet ir išmoko daug gražių ir naudingų dalykų.

Stovyklavo per 80 berniukų iš visų N. Anglijos ir net tolimesnių lietuviškų kolonijų. Daugumą sudarė brooklyniečiai. Stovyklai vadovavo tėvai—Gediminas Jočys ir Eugenijus Jurgutis, talkininkaujant pranciškonų klierikams. Graži vieta, geras ir sveikas maistas, Maino lietuviškas klimatas, o už vis labiausiai Atlanto grakščios bangos užbūrė stovyklautojų širdis, kad nevienas norėtų čia pasilikti ir toliau, o ką jau bekalbėti apie kitų metų vasaros planus. Užklaustas vienas brooklyniškis, ar norėtų dar čia likti, atsakė: "Ką veiksi nenorėjęs, kur rasi geriau?"

Stovyklos užbaigiman sugužės daug svečių, ne tik vaikučių tėveliai su mamytėmis, bet ir šiaip svečių iš artimųjų ir tolimųjų apylinkių. Praktiškai, galima sakyti, prasidės didžioji Lietuvių diena, kuri užsibaigs rugp. 9.

V. Kuksas

Tėv. B. P. Vitkus, MIC liepos 22 minėjo savo 25 m. kunigystės sukaktį. Dabartiniu metu jis vadovauja šv. Teresėlės Mažųjų Sielų Brolijai, kuri rūpinasi leisti religinio turinio knygas ir brošiūras.

ČIA BERNIUKAI 5 SAVAITES VALGĖ IR MIEGOJO. Kennebunk Port, Maine.

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ RUOŠIAMA NAUJOSIOS ANGLIJOS

LIETUVIŲ DIENA

SEKMADIENĮ
Rugpiūčio-August 9, 1953

METINIS PIKNIKAS

VIENUOLYNO SODYBOJE
KENNEBUNK PORT, MAINE

Liurdo grotos pašventinimas 10:30 val.
Šventins J. E Portlando vyskupas
Iškilmingos primicijų mišios Liurdo šventovėje 11:00 val.
Primicijas laikys ir pamokslą pasakys T. R. Šakalys, O.F.M.

Pietūs 12:00 val.
Lietuvių dienos meninė programa 3:00 val. p.p.
Dainuos New Britain lietuvių parap. choras, vad. prof. V. Marijošiaus
Šoks tautinių šokių grupė ,vadovaujama K. Marijošienės

Nuoširdžiai kviečiame LIETUVIŲ DIENOJE dalyvauti tėvų pranciškonų geradarius, rėmėjus ir visus Amerikos lietuvius. Nepraleiskite progos aplankyti lietuvių pranciškonų vienuolyną GRAŽIOJE ATLANTO PAKRANTĖJE. Visais reikalais kreipkitės: FRANCISCAN FATHERS, KENNEBUNK PORT, MAINE. Telf. 7-2011. Visų mielai laukiame.

O KO KO?

ATOSTOGOS HAVAJUOSE

Žinote, praėjusią savaitę buvau nuskridęs į pamarį sparnų pakepinti saulėje. Pasirinkau pačią tolimiausią vietą, kur automobiliu nenuvažiuojama. Sakau, visi dabar taip zvimbia mašinomis, kad kiekvienam kampe rasi lietuvį su naujausiu automobiliu. Nei pacirškėti laisvai negali. Žiūrėk, kas nors ir prisistato:

— Matai, kur žmogus su žmogumi nosim susiduri. Nemaniau. Ir kaip pasitaisęs! O čia tai bus žmonėle? Nieko sau. Irgi pasitaisius. Rodos, prasčiau atrodė... (Nepasako tik, kad senesnė išrodė).

Žinoma, nutyli, kad ne ta. O kas kam darbo? Atsirado, mat, sekliai neprašyti. Lenda į svetimos širdies palėpes. Nei dorai pasilsėti negali.

Taigi, sprukau kuo toliausiai —tiesiai į Honolulu. Sakau, čia tai jau pažįstamo nesutiksiu.

Taigi, einu (tiesą sakant, plasnoju) tarp palmių, ant kaklo vainiką pasikabinęs, vėjelis lengvai kutena ir... mano nustebimui girdžiu lietuvišką meliodiją. Kažkas kad traukia, kad traukia Altadriko Jonuškos sudėtą "lietuvišką" dainelę:

"Stumiam, stumiam
pirmyn laiką,
Seną grojam balalaiką,
Du šiftus mes prasvajojam,
Kaip pakliūti mums į rojų.

Kur taip paskolą užtraukus,
Būtų procentai maži,
Kad paskolinęs neklaustų,
Ar grąžinsi tu kaži?

Kad taip namą įsitaisius,
Banke tūkstančius turėt,
Ir pietų sultingus vaisius
Sau palangėje pasėt.

Tėkštum Altui dolerinę,
Nesakydams pavardės, —
Tevaduoja jie tėvynę,
Gal kada ir jos reikės.

Duotum daimą, kas prašytų,
Niekam nieko negailėtum,
Jei šią auką aprašytų,
Dar ir kvoterį pridėtum.

Tad svajonę pasikinkę,
Konkursą laimėję,
Džiaugiamės čionai suėję,
Kad širdis amerikonėja."

Kaip jums patinka ta dainelė? Man labai. Aš tiesiai susiradau dainininką ir paklausiau:

— Iš Balio "Tautosakų skaitymų" išmokai?

— Ne!

— Suradai Šapokos "Lietuvos istorijoje"?

— Irgi ne!

— Užtikai Bendoriaus "Lietuvos geografijoje"?

— Taip pat ne. Nežinau, ar tokių knygų turiu?

— O kokias turi?

— Ar neskaitei laikraštyje, kad angliškai literatūrai išleidau apie 200 dolerių.

— Tai iš kur lietuviškai dainuoti išmokai?

— Iš mažens.

— Bravo, sakau, vaikine, kad bent to nepamiršai. Eikime saulėje pasikepinti.

Ir tu, žmogau, rask tokią vietą, kur lietuvio nebūtų. Jei kas negali kur pats nuvykti, tą nuskraidina.

Žv. BePastogis

Užsakykite 'Eglutę" adresu: Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn.

NEMUNAS PLAUKIA NEW JERSEY

Vidury New Jersey valstybės dag lietuvių turi nuosavas farmas ir gana gražiai gyvena. Plačios apylinkės mažuose miesteliuose yra ir po vieną kitą darbininkų šeimą. Čia pastebimas džiugus reiškinys — farmeriai daug atsparesni nutautėjimui už miestiečius. Jų vaikai niekad nelankė lietuviškų mokyklų, ir tiek trečioj tiek ketvirtoj kartoj čia gimę gražiai kalba lietuviškai. Vis dėlto anglėjimas, nors daug lėčiau nei kitur, bet ir čia pamažu vyksta. Tai pastebėjusi ponų Kavolių šeima prieš porą metų pradėjo farmerius organizuoti. Nelengvas plačios apylinkės mažuose miesteliuose yra ir po 5000 farmerių suorganizavimas. Talkininkaujant p. Puronui ir kitiems lietuviams gegužės 24 buvo įkurta Nemuno organizacija. Liepos 26 įvyko pirma ir istorinė lietuviška gegužinė Helmettoje. Ji pavyko viscikeriopai. Pirmą kartą jaunimas čia praleido vakarą jaukioje lietuviškoje nuotaikoje.

Tolimesni ir artimesni kaimynai prie putojančio alučio linksmai ragavo savo prietelių lietuviškus sūrius. Jų tarpe matėsi svečių ir iš tolimų kolonijų, Bostono ir kitur. Pranas Puronas trumpai supažindino su organizacijos tikslais ir pakvietė Jokūbą Stuką. Svečias iškėlė reikalą paremti kongresmano Kersteno rezoliuciją. Dar kalbėjo Jonas Liudvinaitis iš Lindeno. Puronas patiekė dalyviams priimti bendrą rezoliuciją, kurią gegužinės dalyviai vieningai priėmė.

Tenka priminti, kad vidurio New Jersey Nemuno valdyboje be anksčiau minėtų pavardžių uoliai reiškaisi dar p. Repšys, Stakniai, Alminai ir kiti, kurie jau po keletą kartų skaitlingai apipylė senatorius ir kongresmanus Kersteno rezoliucijos reikalu laiškais ir telegramomis.

Linkėtina Nemunui plačiai ištvinti New Jersey ir lietuviška daina, tautiniais žaidimais, bei lietuviška bet kurios formos mokyklėle stiprinti lietuvybę kartų kartose.

J. Prapuolenis

WATERBURIEČIAI PIKNIKUOSE

Piknikų sezone waterburiečiai nesnaudžia. Liepos 4 dalyvavo TT. Marijonų piknike su savo atskiru stalu. Liepos 19 surengė tretininkai Stankevičių ūkyje gegužinę, o 26 pilnas autobusas vyko į Putnamo seselių pikniką ir tą pačią dieną ateitininkai turėjo savo gegužinę. Rugp. 2 Šv. Onos ir Rūtos draugijos rengia pikniką, o rugpiūčio 9 ruošiasi daug vykti į pranciškonų pikniką Kennebunk Porte, Me. Kelionei bilietai gaunami pas Stankevičienę ir klebonijoje. Taip pat rugp. 9 Balfas rengia pikniką Linden parke Union City. Į šį pikniką kviečiama visuomenė, kad savo aukomis paremtų Balfo veiklą. Rugp. 16 bus Šv. Vardo D-jos piknikas pas Žemaičius, 378 Wilson St., o 23 d. Linden parke parapijos piknikas ir 30 toje pačioje vietoje trijų organizacijų, būtent —LDS, Moterų Sąjungos, ir L. R.K.S.A. Po piknikų pramatoma Balfo, LB bei kitų organizacijų susirinkimai. **P. J.**

MR. THOREN su dukterimi Judita (15 metų) ir sūnumi Steponu (13) iliko gyvi, sudegus jų namui Worcester, Mass. Sudegė jo žmona dar su keturiais vaikais. Gaisras kilo dėlto, kad Mrs. Troben atsigulė su cigarete ir užmigo.

Lietuvos vyskupai prie Pacifiko

SAN FRANCISCO, Cal. — Liepos 23 d. mūsų koloniją aplankė vysk. V. Brizgys ir vysk. V. Padolskis. Juos atlydėjo iš Chicagos kun. Ig. Albavičius ir kun. dr. J. Vaškas, MIC. Nors buvo savaitės vidurys— darbo diena, bet iš nedidelės lietuvių kolonijos Pacifiko pamaryje susirinko Lietuvos vyskupų pasveikinti arti 100 žmonių ir keturi kunigai: kun. Dr. Pavalkis iš San Francisco, kun. dr. Manelis iš Belmont, kun. Palukaitis iš Menlo Park ir kun. Marčiuionis iš Campbell. San Francisco lietuvių vardu vyskupus pasveikino kun. dr. Pavalkis, o gėles įteikė jaunasis Ričardas Bagdonas ir Regina Bagdonaitė — brolis ir sesuo. Vyskupai atsakė padėkos žodžiu, ragindami, be to, visus laikytis solidariai ir nepamiršti savo gimtosios kalbos ir pavergtos tėvynės. Gražiai kalbėjo ir kun. Ig. Albavičius, šv. Antano parapijos Cicero, Ill. klebonas, kuriam dar buvo sukeltos ovacijos, nes paaiškėjo, kad jis kaip tik yra sulaukęs 40 metų kunigystės jubiliejaus. Vyskupai buvo apsistoję pas kun. dr. Manelį, Belmont, Cal. L.

N. J. SESELĖMS MOKYTOJOMS STATOMI NAMAI

Federacijos 10 skyrius ruošia pikniką

ir susiartinimo pietus rugpiūčio 2 Šidlauskų sodyboje, Summer St., Norwoode. Pradžia 2,30 val. p.p. Pelnas skiriamas šv. Jurgio liet. parapijos seselių namo fondui. Visi parapijiečiai ir kiti lietuviai nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Programoje bus dainų, žaidimų bei kitokių pramogų. Kleb. F. E. Norbutas ir kun. P. Šakalys rūpinasi, kad kuo greičiausiai būtų surinkta reikalinga pinigų suma ir įsigytas nuosavas seselėms namas, kuriame pastovai galėtų apsigyventi seselės ir mokyti mūsų parapijos vaikučius tikybos, liet. kalbos ir palaikyti gyvą lietuvybės dvasią jaunimo širdyse. Seselėms nereikės važinėtis iš Bostono ir gaišinti be reikalo laiko. Mūsų pareiga remti klebono užsimojimus ir

NORWOOD, MASS.

aktyviai prisidėti visomis išgalėmis.

Kun. P. Šakalys ,

praleidęs atostogas Pennsylvanijoje, kur aplankė savo seserį vienuolę, sugrįžo namo ir jaučiasi gerokai pailsėjęs ir atsigavęs nuo kasdieninių darbų ir rūpesčių.

Kleb. F. E. Norbutas

dviem savaitėm išvyko atostogų ir mano aplankyti Kanados šventoves bei kitas žymesnes vietoves. Atostogaujančius kunigus sekmadieniais pavadoja vienas iš pranciškonų. Parapijiečiai linki savo klebonui laimingai sugrįžti.

Lankėsi kun. A. Kardauskas

iš Grand Rapids, Mich., pas Kamantauskus. Ponia Kamantauskienė, mūsų parapijos vargonininko žmona, yra jo sesuo. Svečias liepos 19 laikė mūsų bažnyčioje šv. mišias ir pasakė gražų pamokslą. Jis prieš metus yra atvykęs iš P. Amerikos.

Į Pranciškonų pikniką

Kennebunk Porto vienuolyne rugp. 9 organizuojami autobusai. Prašoma iš anksto įsigyti bilietus, kurie gaunami pas: A. Tumą, J. Versecką ir J. V. Kudirką. Vykdami paremsime pranciškonų vienuolyną.

Žvalgas

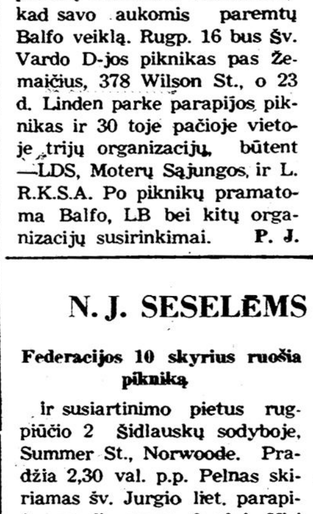

Smagu buvo keliauti į Putnam

Į Putnamo seselių pikniką Karinauskienė ir Šilkauskas suorganizavo 37 keleivių autobusą. Iš Waterburio išvyko 8 val. ir 10,45 buvo Putname. Visi dalyviai išklausė mišias ir aktyviai dalyvavo visoje piknikо programoje. Po gardžių šaltbarščių pietų apžiūrėjo visus seselių darbus, kurie kiekviename žingsnyje primena Lietuvą. Kai seselių vedamos vasaros stovyklos mergaitės pasirodė su tautiškais drabužiais, visi nustebę gėrėjosi, net ir svetimtaučiai. Žmonių buvo labai daug ir visi matė, kokią didelę vagą varo seselės lietuvybės išlaikyme. Waterburiečiai, matydami didingus seselių užsimojimus, yra pasiryžę remti jų pastangas, ypač koplyčios statymą. **B. P. Šilkauskas**

Chicago, Ill.

Ringalė Gustaitienė atidarė privačią mergaičių stovyklą Z. Jonyno ūkyje Beverly Shores, Ind. Stovykloje mokoma Lietuvos istorijos, geografijos bei tautinių šokių.

M. Zablockio knygyną nupirko J. Karvelis ir mano įrengti namų reikmenų krautuvę. Karvelis savo krautuvėje ir toliau laikys knygyną.

Chicagiečiai lietuviai, dirbą Wabash geležinkelio kompanijos prekių stotyje, sudėjo 100 dol. lietuvių gimnazijos namams pirkti Vokietijoje.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Help Wanted Male

REIKALINGAS PATYRĘS MĖSININKAS

kaulų kapotojas ir darbininkas bet kuriam darbui. Puikus pradinis atlyginimas. Darbas pastovus.

GUGGENHEIM PROVISION COMPANY
835 Fulton St., MO 6-0381

VYRAI—VYRAI

Galite sustoti dairęsis ir eiti darban šiandien
MUMS REIKALINGA
SANDĖLIUOSE DIRBTI VYRŲ PAKAVIMUI IR AUTOMOBILIŲ BEI SUNKVEŽIMIŲ PAKROVIMUI
Norint kasdien sumokama pinigais. Nuolatinis darbas arba jūsų laisvadieniais. Priimami tik rimti vyrai. Geras pradinis mokestis ir po 8 val. viršavalandžiai. Kreiptis:

Workman for Workmen
601 W. Washington Blvd.

THE LAWRIN CO.

urgently needs
GENERAL FACTORY HELP
We want dependable men for steady work. Experience not necessary. — WE WILL TRAIN YOU.
TOP WAGES with opportunity for increases to steady workers.
Occasional overtime at 1½ over 40 hours
CLiffside 4-0440
3930 S. WINCHESTER AVE.
Employment Office open Saturday, July 11, 8 a.m. to 12

Help Wanted Male or Female

VYRAI IR MOTERYS

bendriems dirbtuvės darbams.

- *Geras pradinis atlyginimas*
- *Puikios darbo sąlygos*
- *Gydymo programa*

Apmokamos šventės ir atostogos .... Prisistatyti asmeniškai ....

BUDLONG PICKLE Co.
1840 Marrey St.

Help wanted Female

MERGAITĖS - MOTERYS

20 - 45

DIRBTI NETOLI NAMŲ

NESUNKUS DARBAS. JUS BEMOKANT PRADINIS ATLYGINIMAS $1.00 VAL. PRIE ŠVARAUS, INDOMAUS IR LENGVO DARBO MŪSŲ ŠVARIOJE IR MALONIOJE ĮMONĖJE SU PUIKIOMIS GALIMYBĖMIS KILTI ŠIAME AUKŠTOS KOKYBĖS BIZNY.

KREIPKITĖS ŠIANDIEN

FOTO FINISHERS, INC.
1736 W. NORTH AVE.

MEN — 18 - 45

GENERAL FACTORY WORK — OPENING ON 2 SHIFTS

- **7:30 A. M. to 4 P. M.**
- **Start at 1.62½ per hour**
- **After 30 days $1.68½ per hour.**
- **4: P. M. to 12:30 midnite**
- **Start at $1.77 per hour**
- **After 30 days $1.84 per hour**

Good working conditions—Uniforms furnished—Cafeteria on premises—Free hospitalization & surgical plan—Paid Holidays 2 Yr High School only Requirement — **Apply Personnel Dept.**

KRAFT FOODS Co., 505 N. SACRAMENTO

IEŠKOMI PRITYRĘ KARTONINIŲ DĖŽIŲ DIRBĖJAI

Prižiūrėtojas spausdinimo ir piaustymo (2 pam.)
Spausdinimo ir piaustymo operatorius (1 pam.)
Spausdinimo ir piaustymo operatorius (2 pam.)

Pritytę mašinų valdytojai.

• Aukščiausias atlyginimas • Apmokamos atostogos • Veltui gyvybės apdrauda • Ligoninės priežiūra • Mokamos 6 šventės

Susitarimui kreipkitės į **Joe Ellis.**

RICHARDS Container CORPORATION
ESstebrook 8-2383 Fillmore 3-0502

Help Wanted Female

WOMEN — 18 - 35

GENERAL FACTORY WORK — OPENINGS ON 2 SHIFTS

- **7:30 A. M. to 4 P. M.**
- **Start at $1.39 per hour**
- **Raise after 30 pays $1.45 per hour**
- **4: P. M. to 12:30 midnight**
- **Start at $1.51 per hour**
- **Raise in 30 days to $1.58 per hour.**

Good working conditions—Uniforms furnished—Cafeteria on premises—Free hospitalization & surgical plan—Paid Holidays 2 Yr High School only Requirement — **Apply Personnel Dept.**

KRAFT FOODS Co., 505 N. SACRAMENTO

DĖMESIO!

Bendriems raštinės darbams padėti

AUKŠTAS ATLYGINIMAS — PRIEDAS 1 RATOS BONO PUANAS. LABAI GEROS DARBO SĄLYGOS LIGONINĖS IR GYVYBĖS APDRAUDIMAS
TAIP PAT
KAFETERIJOS PADAVĖJOS

Rašyti:
BOX B. K. 100
Rm. 914, 79 W. Monroe St., Chicago 3, Ill.

Display

APSIDRAUSKITE IR VIETA SAUGIA

Santaupos, įdėtos prieš 1-ją mėnesio d. veikia nuo 1-mo

Įsteigta 1916

Dovanai duodamas komplektas plunksnų ir pieštukų su kiekvienu indėliu.

Darbo valandos:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p.p. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p.p. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos. Trečiadieniais visa diena uždaryta.

Drive in **LOMBARDO** Savings and Loan Association
FRANK J. KINST, vykd. direktorius
6635 WEST CERMAK ROAD GLnderson 4-2600

Einamosios sąskaitos dividendo **3%**

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite šioje radijo programoje akelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Lietuvių sportinių žaidynių metu, rugsėjo 5-7, Chicagoje, turėsime šachmatų individuales varžybas: 6 ratų turnyrą, šveicarų sistema. Turnyro vadovas: V. Karpuška, 807 W. 68 St., Chicago, Ill. Turnyro dalyviai registruojasi iki rugp. 15 d. Žaidynių organizacinio komiteto adresu: E. Vengianskas, 6100 So. Peoria Av.

Hamiltone rengiama pirmoji Lietuvių diena Kanadoje, rugsėjo 5-6, savo sportinėje programoje turės šachmatų varžybas.

1950 Grand National — Amerikos korespondentinių pirmenybių — baigminio rato tėra aiškūs šiuo metu 2 dalyviai: K. C. Newberry, Great Lake division meisteris ir Kazys Merkis, Eastern division meisteris.

P. Tautvaiša, Illinois ir Trans-Mississippi meisteris, būdamas Vokietijoje, puikiai gynė lietuvių spalvas įvairiuose šachmatų turnyruose. Žymiausias jo laimėjimas, tai 1948 m. tarptautinis meisterių turnyras Oldenburge. Tautvaiša laimėjo pirmą vietą ir buvo apdovanotas Oldenburgo miesto garbės dovana.

1. Tautvaiša, lietuvis 12 (iš 15); 2. Heinicke, vokietis 11½; 3. Kuppe, vokietis, 11½; 4. Seleznev, rusas, 9½; 5. Herzog, vokietis, 9; 6. Sarapu, estas 8½; 7. Rankis, latvis, 8½; 8. Liepnieks, latvis, 8. Viso 16 dalyvių. Heinicke, Hamburgo meisteris; Kuppe, Bremeno meisteris; estas Sarapu, dabar N. Zelandijos meisteris; latvis Liepnieks, Lincoln, Neb. meisteris.

Petras Kontautas, So. Bostonas, rodo talento žymių korespondentiniame lošime. Per nepilnus metus jis užbaigė Chess Review Class Tournamentą, dalindamasis 1-2 v. su Dulicai (po 5:1 taškų). 1952-3 Golden Knights turnyre, po 4 laimėjimų jau įsikvalifikavo į antrąjį ratą. Pirmąjį ratą tikisi užbaigti pasekme 5½:½.

Latvių turnyras Chicagoje. 1. K. Gutmanis, Chicaga, 4:1; 2. L. Ratermanis, Iowa City, 3½:½; 3. J. Pamiljens, New York 3:2. Toliau Mengelis, Kalnins ir Adams.

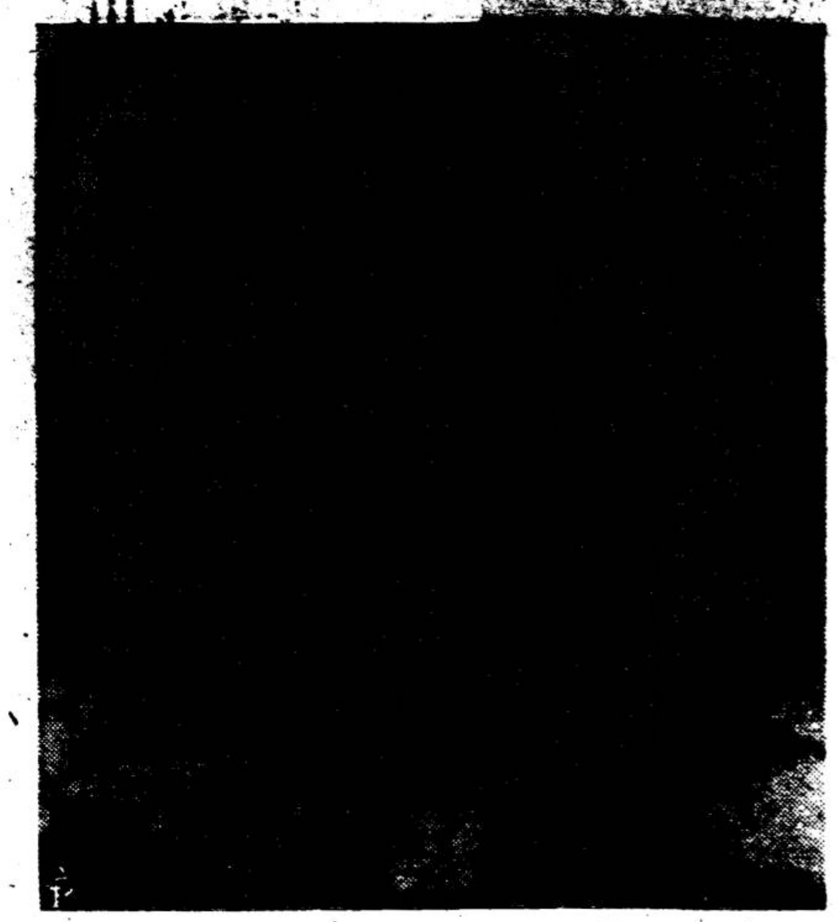

CAP. TED WILLIAMS, Boston Red Sox buvęs žaidėjas (kairėje), paleidžiamas iš kariuomenės. Jis dalyvavo Korėjos kare ir skraidė marinų sprausminiais lėktuvais. Jis grįžta vėl į sporto gyvenimą.

Kad būtų linksmiau —

Toks kalbasi su tarnaite

Ponas Toks pasibeldė į kaimyno duris. Išėjo tarnaitė.

— Atleiskite, — tarė Toks tarnaitei, — ar ponas namie?

— Ne,—tarė tarnaitė, — ne namie. Šiuo laiku ponas visada yra įstaigoje.

— Vadinasi, išėjęs? — dar pasiteiravo.

— Aišku, išėjo šįryt,— aiškino tarnaitė.

— Bet šįryt lijo, — kalbėjo ponas Toks.

Nustebusi tarnaitė pažvelgė į Tokį.

— Taip, bet.. ponas pasiėmė lietsargį.

— Kam, ar lyja ir įstaigoje? — stebėjosi Toks.

— Ne, —maišėsi tarnaitė,— įstaigoje nelyja. o tik lauke.

— Bet juk jis lietsargį nusinešė į įstaigą, — tvirtino Toks.

— Suprantama, kur turėjo neštis? — tvirtino tarnaitė.

— To aš negalėčiau pasakyti, — atsakė Toks, — bet juk lietsargį gali neštis ir į skerdyklą. Nebent reikėtų klausti, ką veiks ten su lietsargiu.

— Nežinau, — mikčiojo tarnaitė, o paskui susigriebusi pridūrė:

— Ponas lietsargio nenusinešė į skerdyklą.

— Padarė gerai nenešdamas, tikrai gerai, — gyrė ponas Toks, — ir kam jam neštis ten?

— Nežinau, — traukė pečius tarnaitė.

— Nežinai, nežinai, — rėkė ponas Toks, netekęs kantrybės. — Po šimts pypkių! Kam čia man plepi pasakas apie savo pono lietsargį? Man užtenka žinoti: ponas yra ar nėra? Savo lietsargį jis gali nešiotis, kur tik jam patinka, man visiškai nesvarbu.

Ponas Toks apsigręžė ir spiaudydamasis nulipo laiptais žemyn.

●

Kavalierius

Mokinukas Petrelis sėdi traukiny. Jis pamatė moterį su kūdikiu. Mokinukas pakilo ir užleido vietą. "Tu esi šaunus kavalierius", pasakė moteris.

Kitą dieną mokytojas reikalauja iš vaikų nurodyti svetimžodžių. Petrelis pakelia ranką ir sako: "kavalierius". Mokytojas nustebęs klausia, ką gi tai reiškia. "Tai aš, kuris moteriškei su vaiku užleidžiu traukiny vietą."

●

Pasirinkimas

Senbernis Povilas pagaliau vedė. "Tu dviejų metrų karti, kodėl gi vedei tokią mažytę žmoną?" puolė jį buvę jo draugai senberniai.

"Jei jau taip reikia, tai aš visada pasirenku pačią mažiausią blogybę".

●

Geriausias žmogus

"Geriausias žmogus, kuris kada nors gyveno, yra ponas Birbilas. Puikus žmogus — kantrus, kilnus, aukso širdis, išmintingas. Bet jis mirė, negavęs atskleisti pasauliui savo talentų."

"Bet kas gi tas Birbilas, ir iš kur tu jį pažįsti?"

"Na tai dabar, aš gi vedžiau jo našlę."

DISPLAY

CHOCORUA VIEW HOUSE. CHOCORUA, NEW HAMPSHIRE
For a happy vacation in clear, bracing, mountain air, only $33. weekly, including excellent meals: children half. Also bungalos—special rates for New Yorkers. $35. w'kly. Modern conveniences. beautiful locat'n. ideal family group. bathing. fishing. natural interesting sights.—Main White Mountain Route 16. Write Chocorua View House Chocorua, New Hampshire. In New York, Tel: TAlmadge 8-3014

STONY BROOK LODGE,
Pr. Lapienės vasarvietė
turi kambarius atostogoms kiekvienam prieinamomis kainomis. Atskirose vilose išnuomojami kambariai norintiems patiems šeimininkauti. Miškas ir salė tinka vasaros pramogoms. Arti jūra.
Visą šį sezoną vasarvietėj vyksta mūsų dailininkų A. Galdiko, V. K. Jonyno, Vyt. ir Aleks. Kašubų, P. Kiaulėno, P. Lapės ir R. Viesulo rinktinių kūrinių paroda. Nėra įžangos. Visi kviečiami.
Susisiekimas automobiliais 25A keliu ir Long Island traukiniais į Stonny Brook. Rezervacijos raštu.
Adresas: MRS. LAPE, STONY BROOK, L. I., N .Y. Telef. Stony Brook 7-0586

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate **2 ½%** A Year — Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

ABRAMS DRESS SHOP
228 Broadway, Brooklyn, N. Y., telef. EV 8-6656
Vasarinis išpardavimas
Paltai, eilutės, "toppers". Dydžiai 9-15, 10-20, 36-48 geriausių 100% vilnos medžiagų ir "poodle" didmenų prekybos kainomis. Suknelės, šilkas ir medvilnė naujausio stiliaus pigia kaina. Laisvas pakeitimas.
Ateikit pas Abrams su šiuo skelbimu ir gausit 10% nuolaidos. Mes kalbame lietuviškai.
Tel. EV 8-6656

Help wanted Female

REIKALINGOS SIUVĖJOS su patirtimi draperijos siuvime. Nuolatinis darbas, aukštas atlyginimas, malonios darbo aplinkybės.
Kreiptis:
CENTURY INTERIOR
1104 Bedford Ave.
Brooklyn
Tel. NE 8-4096

PAGEIDAUJAMOS SIUVĖJOS
siūti dalimis marškinius, darbas akordinis ir pastovus. Aukštas atlyginimas, geros darbo aplinkybės.
Kreiptis:
PAULS SKIRTS
5214 3rd Ave., Brooklyn
Tel.: HY 2-6276

SIUVĖJOS MOKANČIOS SIŪTI BLIUSKELES
Ištisinis arba dalinis darbas. Pastovus darbas, geras atlyginimas.
Kreiptis:
ACTIVE BLOUSE
40 W. 1st Street
Mount Vernon
Tel.: MO 7-9894

DARBININKĖS
patyrusios ir nepatyrusios. Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos. Kreiptis:
TOWNBROOK CLOTHES CORP.
19 Hope St., Brooklyn, N. Y.

M O T E R Y S
nuo 20 iki 26 metų
patyrusios ir nepatyrusios dirbti prie vokų (envelope) mašinų. Pastovus darbas. Gerai apmokamos ir lavinamos. Turi mokėti angliškai skaityti ir rašyti. Kreiptis:
BERLIN and JONES
601 W. 26th St. (7 aukštas), N.Y.C.
Telef. WA 4-4440

GEROS SIUVĖJOS
mokančios siūti skrybėles. Pastovus darbas, geras atlyginimas. Kreiptis:
MISS ANNE HATS
42 West 39th St., N. Y. C. (Rm. 408)

DARBININKĖS
patyrusios siūti sportinius rūbus ir marškinius. Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Kreiptis:
KISMET SPORTWEAR
240 W. 35th St., N. Y. C.

JAUNA MERGAITĖ
virtuvės darbui ir prie stalų. Pastovus darbas. Gera alga ir geri arbatpinigiai (tips). Malonios darbo sąlygos. Kreiptis:
BOB'S RESTAURANT
99 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y.
Telef. HY 7-9618

DARBININKĖS
mokančios dirbti su Singer ir Merrow mašinomis, patyrusios gaminti moteriškus megzinius ir megstukus. Puikios darbo sąlygos, geras atlyginimas, 35 valandų darbas. Yra Lunchroom darbininkėms ir Air Condition.
Kreiptis:
Knitwear Hobby Mills, Inc.
30-10 41st Ave., Long Island City
At Queens Plaza Tel. ST 4-7922

Help Wanted Male

WELDERS
$1.71½ PER HOUR
NICE CONDITIONS
COMPANY BENEFITS
CECO STEEL PROD. CORP.
625 GLENWOOD AVENUE
HILLSIDE, N. J.

HELP WANTED MALE-FEMALE

PRITYRĘ SIUVĖJAI - SIUVĖJOS REIKALINGI
moteriškų paltų siuvimui. Darbas dalimis.
Daigstymo mašinos operatorius tik prityręs.
Siuvyklos bendrų darbų padėjėjas.
Braižytojas ir matuotojas reikalingas
Pastovus darbas, geras atlyginimas.
Kreiptis: IANNONE COAT CO.
57 Thames St., Brooklyn
(Thames ir Knickerbocker gatvių kampas). Tel.: HY 7-4440

Business opportun.

BENZINO (GAS) STOTIS
Gera proga auto mekanikams. Gerai įrengta su visais įrankiais ir medžiaga. Puiki prie didelio judėjimo vieta. Duoda geras pajamas. Reta bizniui proga tik už $3000. Kreiptis į savininką:
White Plains 8-9074

REAL ESTATE

LAURELTON, L. I.
parduodamas plytom apdėtas
7 KAMBARIŲ NAMAS.
Pusiau baigtas rūsys ir pastogė (3 mieg. kambariai), 1½ vonios, televizijos prietaisai ir žaidimų kambarys. Didelė moderni virtuvė, nauji kilimai, "tile" stogas, garažas, švirkštas. Kiemelio plotas 40 X 10. Patogioje vietoje visais atžvilgiais. Savininkas apleidžia miestą ir atiduoda už prieinamą kainą.
Pamatyti galima — 131-06 229th St., arba pašaukti savininką:
LA 8-2330

OZONE PARK
Dailiai apmuštas šeimai bungalow tipo namas, 4½ kambarių, be to, beveik baigta 2 kamb. pastogė ir 3 kamb. su vonia tinkamas išnomuoti sklepas. Garažas, plytų panašumo geras stogas, aliejinis šildymas, automatinis karštas vanduo ir dveji įėjimai. Skalbimo mašina ir kiti priedai. Kiemelis sutvarkytas ir 40 X 100. Arti prie visų patogumų, gera aplinka. Tikrai geras pirkinys —tiktai $16,500 .
Kreipkis į savininką pamatyti ir įvertinti — Tel.:VIrginia 8-2203

PARDUODAMI NAMAI
Ridgewoode — 4,
East New Yorke — 3,
Woodhavene —5,
Richmond Hill — 6,
Ozone Park — 3,
Jamaica — 3,
Sekantys namai yra pradedant vienai, baigiant devynioms šeimoms; kaikurios iš jų yra su krautuvėms bei bizniais. Platesnes informacijas gauti pas:
J. VASTUNAS
108-07 Liberty Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 8-2239

Skaitykite ir platinkite "AIDUS"

WILLIAM J. DRAKE
(DRAGONAS)
Lietuvis Advokatas
85-03 WAREHAM PL., JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 6-7272

Tel. EV 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISSION WORKS
Lietuvių specalistų collision ir auto taisymo d-vė
BODIES AND FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE AUTO PAINTING — DUCO REFINISHING
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Tepimas ir poliravimas.—Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS — Z. ZALIAUSKAS
937 Grand Street — Brooklyn, N. Y.

Bus. tel. EV. 4-0672 Office tel. EV. 4-6689 Namų tel. EV. 4-1918
Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas
SALĖ IŠNUOMOJAMA ŠOKIAMS
VESTUVIŲ POKILIAMS IR T T.
J. Zakarauskas, Mgr.
280 UNION AVE. — BROOKLYN, N. Y.

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, plaučių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET — NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel: EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. — GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius-Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. Ballas — Direktorius
Alb. Baltrūnas—Balton
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
Graborius-balsamuotojas
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Skaitykite ir platinkite "DARBININKĄ"

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

BOSTON, MASS.

S. Baracevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

ISPANIŠKAS DZINGELIS

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimų, dusinimo, troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambarį ir pati ligonį, suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio $3.00; kvoteris svaro $1.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. — BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9536 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS APJUNGTAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vaikai grįžta iš Kennebunk

Berniukų vasaros stovykla Kennebunk Port, Me., užsidaro sekmadienį, rugp. 2. Visi brooklyniškiai berniukai, kurie nebus paimti tėvų privatiškais automobiliais arba iš anksto neįsitarta dėl betkokio kito transportacijos būdo, bus parvežami autobusu. Autobusas iš stovyklos išvyks rugp. 3 d. apie 9 val. ryto ir tos pačios dienos vakare, apie 9 valandą turėtų būti Brooklyne, pranciškonų vienuolyne, 680 Bushwick Ave. Tėvai, kurie norėtų sutikti savo vaikus, prašomi ateiti.

Prel. J. Balkūnas

nuo šios savaitės pradžios išvyko atostogų šešiom savaitėm.

Petras Minkūnas

Balfo reikalų vedėjas, nuo šios savaitės pradžios turi atostogas.

M. Kižytė,

L. Informacijos Centro direktorius, vėl lankėsi Washingtone, kai buvo Kersteno rezoliucija svarstoma Atstovų Rūmuose.

Kun. Dr. J. Vaišnora,

apsilankęs "Darbininko" redakcijoje, ilgesniam laikui išvyko į Chicagą.

Dr. J. Bajerčius,

LRKSA reikalų tvarkytojas, susivienijimo reikalais atvyko iš Chicago ir lankosi Brooklyne bei New Yorke.

M. ir K. Ambrozaičiai

liepos 25 susilaukė dukters. Ponia su dukra tebėra ligoninėje Doctors Hospital.

E. ir K. Valiūnai

liepos 22 susilaukė sūnaus, trečio ,kuriam davė Juliaus Vytenio vardą. Iš ligoninės p. Valiūnienė jau grįžo namo.

A. ir V. Dambravai

susilaukė sūnaus, trečio.

Kun. A. Račkauskas ir kun. J. Paraneevičius ateinančią savaitę atostogų išvyksta į Kanadą.

Balfo naujas rūpestis

Atstovų rūmai priėmė bilių papildomai tremtinių ir politinių, pabėgėlių imigracijai. Nelaukdamas, iki įstatymas bus patvirtintas senato ir pasirašytas prezidento, Balfas susirūpino paruošti sąrašus, kas iš lietuvių Europoje dar galės ir norės tuo įstatymu pasinaudoti. O tokių yra — dalis iš negalėjusių anksčiau atvykti dėl ligos dabar jau pasveikę; dalis tada nespėjo baigti proceso, dalis negalėjo jau gautomis vizomis pasinaudoti.

Kun. J. Pakalniškis yra susukęs gražią spalvuotą filmą iš New Yorko skautų gyvenimo jubilėjinėje skautų stovykloje prie Niagaros. Tą filmą kun. Pakalniškis žada tęsti, užfiksuodamas vis naujus skautų gyvenimo momentus.

Vaid. Mantautas, Amerikos skautų vyčių vadas, praeitą savaitę lankėsi New Yorko skautų vyčių sueigoj ir patiekė daug vertingų informacijų ir gražių minčių apie lietuviškos skautybės judėjimą.

IŠNUOMOJAMI KAMBARIAI

Woodhaven, prie Forest Park, Jamaica 1. Trys moderniški kambariai su baldais, miegamasis, svečių kambarys ir virtuvėlė su šaldytuvu — uždaras dušas. Duodama lovų paklojimas ir valymas. Paskutinis aukštas privatus. Vienam ar dviem vyrams. Kreiptis:

MIchigan 2-3126

"DARBININKO" RĖMĖJAI

"Darbininką" aukomis yra parėmę (tąsa iš nr. 54):

Po 2 dol.

NEW JERSEY miesteliai — Mrs. C. Oželas, Harrison. Mrs. Lenkienė, Bayonne. B. Budris, Freehold. Mrs. O. Lidzienė, So. Orange. J. Zakevičius, Vineland. A. Cernauskas, Jersey City, Mrs. I. Dillis, E. Orange. B. Krakauskas, Nutley. (B.d.)

MASPETH, N. Y. — J. Gražulis, Mrs. F. Pažusis, K. Kulys, A. Matulonis, P. Šimkus, A. Ulozas.

NEW YORK CITY — Mrs. M. Jankevičius, Dr. J. A. Valiūnas, Mrs. V. Janevičienė, Mrs. V. Yomant.

ROCHESTER, N. Y. — P. Gudelis, M. Wentis, J. Devonis, Mrs. E. Šykštinas, K. Nakas, K. Šaulys, Mrs. A. Mastauskas.

AMSTERDAM, N. Y. — F. Gobis, Mrs. E. Kanaponienė.

GREAT NECK, L. I., N. Y. — O. Lazaunikas, Mrs. M. Sumskienė, Z. Mickus.

FLUSHING, L. I., N. Y. — Mrs. O. Salpukas, F. Walawitch, Mrs. E. C. Danis.

LONG ISLAND— miesteliai — A. Spaicis. Woodhaven, G. Sližys, Ozone Park. Mrs. A. Svilas, Franklin Square. A. Pažereckas, Jamaica. J. Šeštokas, L I. City. F. Puskunigis, College Point. K. Vainius, Elmhurst. K. Kaminskas, Bayside.

Po $1.00 — SO. BOSTON, MASS. — A. Jansonis, Mrs. S. Sakalauskas, Mrs. J. Skudinskienė, Mrs. M. Naujokas, Miss M. Bakunūtė, R. Paul, E. Marks, P. Paukštys, J. Brazauskas, Mrs. L. Herman, Miss L. B. Volmerytė, T. P. Markelionis, S. Gaidamavičius, Mrs. J. Kuncevičius, Mrs. M. Kapočienė, M. Pechulis, A. Witunsky, J. Petronis, S. Lušys, Mrs. C. Dirxon, R. Klimas, Mrs. A. Galenauskas, C. Kriaučiūnas, Mrs. H. Wachack, S. Jakutis, K. Nevronis, Mrs. Žilinskas, Mrs. B. Januškienė, J. Vembrė, A. Vieškalnis, Mrs. A. Zapustas, B. Chernauskas, V. Morkvėnas, Ig. Mačiulaitis, A. Karusauskas, Mrs. E. Balčiūnas, J. Kudarauskas, Mrs. C. Gaputienė, Miss B. Valickaitė, J. Norkūnas, P. Bliumas, Mrs. A. Tilenis, P. Vaitkevičius, Mrs. O. Martusevičienė, M. Simon, Mrs. A. Gintalas, A. Palaima, J. Petrauskas, Mrs. K. Trinka, A. Bordauskas, Mrs. R. Leimonas, Mrs. O. Dikšienė, Mrs. L. Antonevich, Mrs. E. Yankasukienė, A. Žuromskis, P. Taškus, Mrs. M. Jurienė.

WORCESTER, MASS. — Mrs. M. Pajaujis, P. Katauskas, J. Bučys, J. Naikelis, Mrs. E. Luben, Ip. Nauragis, Y. Šlivinskas, J. Pigaga, Mrs. A. Anužis, J. Maculevičius, M. Kucauskaitė, Miss K. Digriūtė, Mrs. H. Talakauskas, V. J. Blavackas, F. Krasnauskas, S. Bundza, J. Lapinskas, Mrs. M. Kurelaitis, J. Kavaliauskas, A. Lingaitis, Miss O. Antanavičiūtė, Mrs. H. Petkus, P. Shilanskas, B. Gelusevičius, Mrs. M. Krasinskas, Miss M. Stošytė, J. Sakaitis, B. Markevičius, V. Barisas, A. Vitkauskas, P. Juodaitis, J. Slavickis, P. Kerulis, Mrs. H. Atkočius, M. Čepolunis, V. Vaicekauskas, W. Adamskis, S. Sciglinskas, J. Bertašius.

Širdingai dėkodami, linkime Viešpaties palaimos visiems mūsų rėmėjams.

T. T. PRANCIŠKONAI

Jaunimo stovykla

Šios vasaros gale New Yorko skautai vyčiai pramato surengti stovyklą, kurioje galės dalyvauti visi New Yorko ir apylinkės berniukai ir mergaitės. Smulkesnės informacijos apie šią stovyklą bus paskelbtos vėliau spaudoj.

STUDENTŲ ŽINIAI

Šį sekmadienį, rugpiučio 2 d., 12 val., Apreiškimo par. patalpose įvyks studentų susirinkimas. Pramatoma surengti studentų gegužinę. Visus studentus kviečiame dalyvauti.

Valdyba

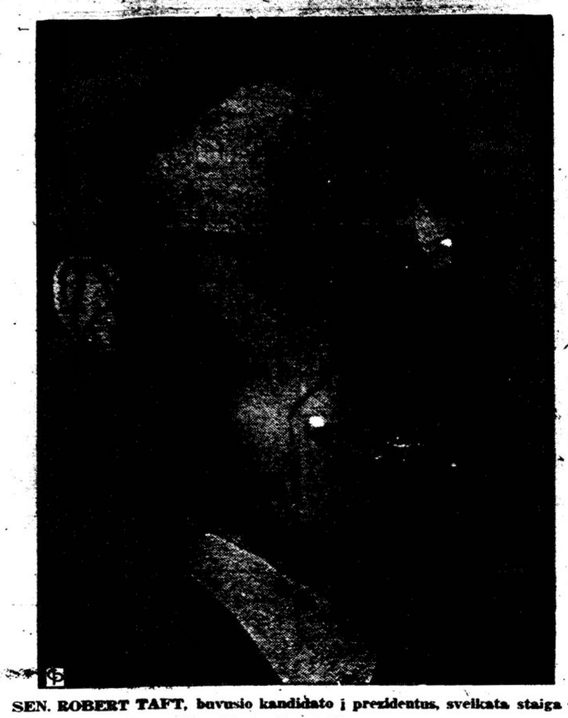

SEN. ROBERT TAFT, buvusio kandidato į prezidentus, sveikata staiga pablogėjo. Jis gydomas New Yorko ligoninėje.

BOSTONO ŽINIOS

M. Tobin laidotuvėse

Arkiv. R. J. Cushing pasakė jautrią ir reikšmingą kalbą, kuri labai patiko laidotuvėse dalyvavusiam buv. prezidentui H. S. Truman. Buv. prezidentas paprašė pilno tos kalbos teksto su autoriaus parašu ir žadėjo ją padėti į rengiamą Trumano vardo biblioteką. Ark: Cushing prašymą patenkino. Miesto majoro patvarkymu, Roxbury naujai pastatytas jaunimo sporto namas pavadintas Tobin vardu. Taip pat numatoma jo vardu pavadinti vieną didžiųjų gatvių arti Forest Hill.

Parapijos rinkiava vietoj pikniko

vykdoma sėkmingai. Ligi liepos 24 d. jau buvo surinkta 1105 doleriai. Rinkliava dar tebevykdoma. Visiems aukotojams labai širdingai dėkoja parapijos klebonas.

Parciunkulės atlaidai

bus rugp. 1-2 d. Aplankiusieji pranciškonų bažnyčią, tas dienas gauna atlaidus. Tretininkai gali ta intencija lankyti ir savo parapijos bažnyčią.

Rašytojas Ant. Gustaitis liepos 26 d. atsigulė į New England Hospital vidurių operacijai.

Ant. Bartašūnas susižeidė kojas, paslysdamas nuo laiptų cukraus fabrike.

Dr. J. C. Seymour-Landžius su žmona praleidžia trijų savaičių atostogas Cape Cod.

Į Kennebunk Port,

į T. Pranciškonų rengiamą ateinantį sekmadienį Lietuvių dieną, šįmet neabejotinai vyks rekordinis lietuvių skaičius, nes visi žino, kad ten ne tik galima susitikti iš arti ir toli senų pažįstamų, ne tik galima pamatyti puikią programą, bet prie viso to ten dar vilioja puikus Atlanto pakraštys.

Uoliai rengiasi vyčių seimui

Bostoniškiai vyčiai labai uoliai rengiasi jubiliejiniam savo organizacijos seimui. Sudarytosios komisijos daro posėdžius kas savaitę ir smulkiai viską aptaria bei parengia.

Kun. J. Steponaitis,

buvęs Klein Wittensee stovyklos ir gimnazijos kapelionas, keletą metų dirbęs pastoracijos darbą Anglijoj, dabar atvyko į šį kraštą. Liepos 27 d. su Aušros Vartų parapijos klebonu kun. K. Vasiu iš Worcester, Mass., buvo atvykęs į Bostoną ir aplankė kleboniją bei atliko reikalingus formalumus imigracijos įstaigoj. Iš čia jie išvyksta į Kanadą giminių lankyti.

Putnam seselių šventėj

liepos 26 d. buvo nuvykę du pilni autobusai bostoniškių. Taip pat daug buvo nuvykę automobiliais. Visi grįžo labai patenkinti.

Tel. SO 8-2150
SAV-ON ROOFING CO.
409 W. Broadway
South Boston, Mass.
Savininkai
Paul Lapenas, Jr., ir
Alphonse Stecke
Dengiam Stogus ir Sienas
Geriausiais "Bird" Kompanijos
Apkainavimas Dykai
(Free Estimate)
Šingeliais

Spausdinami lietuviški vadovėliai

Bostone gyvenančių lietuvių mokytojų rūpesčiu Liet. Enciklopedijos spaustuvėje jau pradedama spausdinti vadovėlius. Pirmoje eilėje perspausdinama chrestomatija "Naujieji skaitymai", parengta dar Lietuvoj trijų autorių — J. Ambrazeviičaus, A. Srkupskelienės ir A. Vaičiulaičio. Knyga buvo skirta pirmajai gimnazijos klasei. Dabar ji kiek perredaguota, pritaikinta emigracijos sąlygoms ir tiks kaip skaitymų knyga penkto ir šešto skyrių mokiniams. Ja galės lygiai gerai pasinaudot prie parapijų mokyklų veikiančios lituanistikos klasės, kaip ir šeštadieninės mokyklos. Knygos išleidimas surištas su išlaidomis, tačiau leidėjai tikisi skubios tėvų, kolegų mokytojų ir visos gyvosios lietuvikosios visuomenės paramos.

Vadovėlių reikalu praeitą savaitę buvo užsukęs ir pedagogas A. Rinkūnas, nuolat gyvenąs Toronto, Kanadoje. Jis su žmona ir dukterimi svečiavosi pas savo gimines Mereckius Brocktone ir ta proga lankė ir Bostoną. Kaip žinoma, A. Rinkūnas jau yra parengęs elementorių "Kregždutė", kurį spausdina "Žiburių" bendrovė Toronto. Tas vadovėlis išeis dar prieš mokslo metų pradžią ir tiks lietuviškai mokančių vaikų pirmam bei antram skyriui. Tas pats autorius yra parengęs vadovėlį ir trečiam bei ketvirtam skyriui — "Kregždutės" tęsinį. Dabar daromi žygiai atspausdinti ir tą vadovėlį Bostone.

"Naujieji skaitymai" tikrai pasirodys mokslo metų pradžiai. Gal apie tą laiką bus spėta atspausdinti vadovėlį ir 3-4 skyriams.

Lietuviškai nebemokantiems ir namuose ta kalba nekalbantiems mokiniams, kaip žinome, vadovėlius rengia seselės ir tie vadovėliai taip pat netrukus pasirodys. Tokiu būdu bus užkištos didžiosios mūsų mokyklinio darbo spragos.

Cambridge, Mass.

Važiuojame iš So. Bostono

Į tėvų pranciškonų rengiamą Lietuvių dieną Kennebunk Port, Maine, rugpiūčio 9 d., cambridžiečiai, norintieji važiuoti, kreipkitės į So. Bostono autobusų organizatorius ir užsisakykite iš anksto vietas.

M. Eidimtaitė,

buvo išvykusi vienai savaitei į Kanadą atostogoms. Dabar Montrealy svečiuojasi R. Stankevičienė. Kazlauskai praleido atostogas Chicagoje ir Detroite. Inž. P. Galinis atostogų proga lankėsi Chicagoje.

Mirė

Iš mūsų tarpo paskutiniu laiku atsikyrė: Inžinierius B. Valys, atvykęs iš tremties. Paliko sūnų, žmoną ir kitas gimines.

Liepos 9 d. mirė U. Rameikienė, liko 2 sūnūs ir viena dukra.

Liepos 17 d. mirė A. Jakutis, gyv. Brightone, palaidotas šv. Mykolo kapuose.

Liepos 21 d. mirė pirmojo karo veteranas B. Kovarskas, palaidotas Mt. Pleasant kapuose, Arlingtone. Laidotuvių direktorius P. Waitkus suteikė mirusiems mandagų patarnavimą. Liudinčioms šeimoms reiškiame užuojautą.

Karys A. Janiūnas buvo parvykęs pas tėvus vienai savaitei. Jis vyksta tarnybai į Vokietiją.

A. D.

Lietuvių Radio Draugijos Programos
J. P. GINKUS, Direktorius
Trečiadieniais 9:30 val. vak.—WWRL 1600 kc—5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293 BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS AD JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Lietuvių Radijo Korporacija
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduodama sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONĄ MINKŲ, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir plokštelės.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA
WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ką nors pasveikinti ar paskelbti, tai suskite: **LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.**
Skyrius: **LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway,** So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVAŠKAI
Teelfonai: NOrwood 7-1449 ar SOuth Boston 8-4618

LIETUVIŲ DIENA ★ PIKNIKAS

1953 m.
Rugpiūčio
(AUGUST)
16
Sekmadienis

RUOŠIA TĖVAI PRANCIŠKONAI "DARBININKO" NAUDAI

LIETUVIŲ LAISVĖS PARKE

340 Mitchell Avenue Linden, New Jersey

ŠOKIAMS NUO 4 VAL. GROS PRANO SAROKO ORKESTRAS

Pikniko pradžia 1:00 val. Programa prasideda 5:30 val.

Įėjimas įskaitant ir taksas 75 c.

PROGRAMOJE:
- Dainos
- Šokiai
- Laimėjimai
- Skanūs užkandžiai

Visi New Jersey, New Yorko bei plačių apylinkių lietuviai kviečiami paremti lietuvišką laikraštį